

REPATRIANT

Ilustrowany Tygodnik Informacyjny

**Informuje i pomaga
w powrocie do Kraju**

**Staje w obronie praw
Polaków na obczyźnie**

Rok III

Warszawa, 30 maja 1947 roku

Nr 18 (69)

OBCHODY ŚWIĘTA LUDOWEGO W CAŁYM KRAJU

Uroczystości Święta Ludowego przybrały w całym kraju charakter masowych manifestacji, przebiegających w powadze i spokoju.

Poza członkami chłopskich stronnictw politycznych, masowy udział wzięła młodzież, zgrupowana w Zw. Młodz. Wiejskiej „Wici” i grupy Zw. Samopom. Chłopski. Wszędzie zwracał uwagę liczny udział delegacji partii robotniczych PPS i PPR oraz młodzieży TUR, ZWM i ZHP.

Specjalnie uroczyste wypadły obchody Święta Ludowego w Wilanowie, Sochaczewie, Płocku, Białymstoku, Łomży, Augustowie, w Katowicach, Łodzi i miastach powiatowych woj. łódzkiego, w całym pow. poznańskim, na Wębrzeżu, wreszcie na Ziemiach Odzyskanych.

NA ZIEMIACH ODZYSKANYCH

Chłopi osadnicy na Ziemiach Odzyskanych, obchodzili swe doroczne święto w atmosferze radości i dumy ze swych osiągnięć gospodarczych. Specjalnie uroczyste obchodzono Święto Ludowe w woj. wrocławskim, we Wrocławiu, gdzie zwracał uwagę liczny udział repatriantów rolników z Francji, w Łignicy, Świdnicy, Strzelnie i w Oleśnicy, w której osadnikom z pięciu gromad wręczono dokumenty nadania własności ziemi.

NAJWYŻSZE ODZNACZENIE W HERBIE GNIEZNA

Specjalny charakter przybrały uroczystości w Gnieźnie. Najstarsze miasto stołeczne Polski obchodziło w dn. 25 bm., poza Świętem Ludowym, rocznicę swego 1.000-lecia. Na uroczystości przybył Prezydent R. P. Bolesław Bierut. Marszałek Sejmu Kowalski oraz Marszałek Żymierski.

Na rynku w Gnieźnie ustawili się szeregi Łazyskiej Brygady Artylerii Ciężkiej W. P., dalej organizacje polityczne, chłopcy z Wieloniu sztandarami, oddziały przysposobienia rolniczo-wojskowego i organizacje młodzieżowe.

W ramach uroczystości najwyżsi dostojnicy państwowi dokonali odznaczenia m. Gniezna Wielką Wstęgą Orderu Polonia Restituta, wręczenia sztandarów pułkom garnizonu gnieźnieńskiego i promowania podchorążych Szkoły Oficerskiej W. P.

Uroczysty moment dekoracji poprzedziło odczytanie następującej decyzji Rady Państwa:

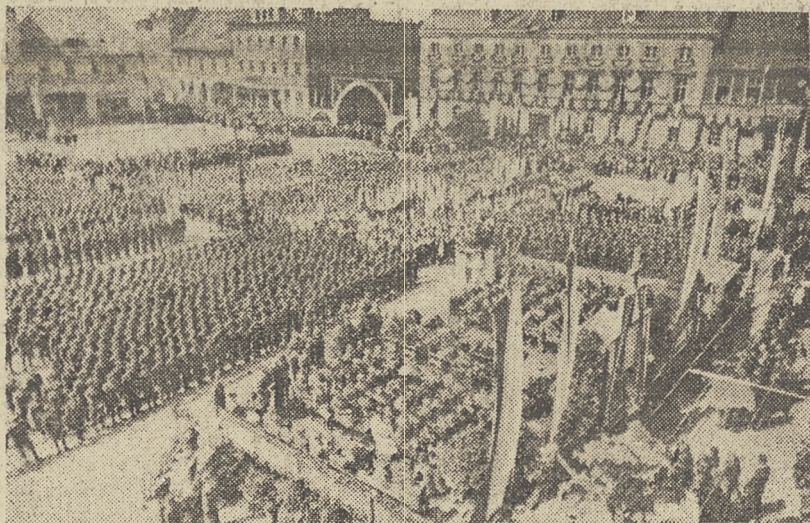
„Rada Państwa na posiedzeniu w dniu 11 kwietnia 1947 r. uchwaliła odznaczyć za wytrwałą, tysiącletnią walkę z naporem niemieckim Wielką Wstęgą Orderu Odrodzenia Polski m. Gniezno”

Następnie Prezydent Bierut wygłosił przemówienie, w którym powiedział m. in.:

Przemówienie Prezydenta RP na uroczystościach w Gnieźnie

„Składamy dzisiaj hold miastu, które od zarania naszych dziejów ojczystych budziło w sercu każdego Polaka najgłębsze uczucia szacunku i dumy narodowej, uczucia czci i przywiązania dla wszelkich wspomnień naszej przeszłości historycznej. Tu na ziemi prastarego Gniezna rozpoczął się przed tysiącem lat wielki i przedziwny proces kształtowania się

naszych historycznych dziejów państwowych, narodowych i kulturalnych, którego wynikiem jest dzisiejsza Polska, dzisiejsza nasza kultura i dzisiejsza nasza rzeczywistość. Żadne inne z najstarszych miast Polski nie sięga tak głęboko w tradycję naszych dziejów narodowych jak ten legendarny gród Lecha, w obrębie którego święcimy dzisiejszą uroczystość.

Msza polowa w Gnieźnie

Szczątki i wykopaliska wydobyte z ziemi, na której stoimy świadczą, że już przed dwoma czy nawet trzema tysiącami lat żyli tu przedhistoryczni przodkowie nasi, których jesteśmy potomkami z krwi, pochodzenia i ducha.

Tu w Gnieźnie była pierwsza historyczna stolica państwa Polaków. Znajdujemy się więc w prastarym sercu Polski, które było kolebką naszej historii państwowej.

Na herbie tego miasta, u stóp Orła Białego, który jest znakiem tego herbu a równocześnie emblematem naszego Państwa — zawieszamy dziś Wielką Wstęgę Orderu Polski Odrodzonej, aby połączyć ten tradycyjny symbol pierwszych budowniczych naszego państwa z nowoczesnym symbolem nieśmiertelności Polski, jej niezłomności, jej wieczność żywego, zawsze odradzającego się z wszelkich klęsk i upadków ducha. Pragniemy w ten sposób zadokumentować i przekazać w spuściznę przyszłym pokoleniom tę wielką prawdę, że między tradycją dziejową i współczesnością istnieje głęboka nierozrwalna więź, której wyrazem jest właśnie ta przedziwna, niezniszczalna siła naszego narodowego postępu duchowego i kulturalnego naszego twórczego rozwoju społecznego w ogólnym procesie rozwojowym świata”.

Otwarcie Sesji Sejmowej

Dziś zbiera się plenium Sejmu. Prace Sejmu zajmą prawdopodobnie 4 dni z przerwą niedzielą.

Na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia w pierwszym punkcie odbędzie się pierwsze czytanie rządowych projektów ustaw:

- a) o ratyfikacji traktatu pokoju z Włochami podpisanego w Paryżu w dniu 10 lutego br.
- b) o zatwierdzeniu przystąpienia Polski do porozumienia w przedmiocie ścigania i karania głównych przestępców wojennych osi europejskiej, podpisanego w Londynie dnia 8 sierpnia 1945 r.
- c) o ratyfikacji konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Francuską w sprawie wypłaty zaopatrzeń z tytułu śmierci i inwalidztwa ofiarom wojny 1939 — 1945 r., podpisanego w Paryżu dnia 11 lutego 1947 r.

- d) o ratyfikacji konwencji, dotyczącej współpracy intelektualnej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Francuską.

- e) o ratyfikacji umowy ze Szwecją, dotyczącej wymiany towarowej między obu krajami.

W drugim punkcie porządku dziennego znajduje się pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o nadzwyczajnych pełnomocnictwach dla Rządu w zakresie zwalczania drożyźny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym.

Poza tym znajdują się na porządku dziennym następujące projekty ustaw:

- a) o zezwoleniach na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i zawodowe wykonywanie czynności handlowych,
- b) o nadzorze nad wymiarem i poborem podatku gruntowego,

- c) o ulgach inwestycyjnych.

Następne posiedzenia poświęcone będą zatwierdzeniu szeregu dekrety rządowych oraz następujących projektów ustaw:

- 1) projektu ustawy o Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych,
- 2) projektu ustawy o obywatelskich komisjach podatkowych i społecznych inspektoratach skarbowych,
- 3) projektu ustawy o koncesjonowaniu przedsiębiorstw handlowych,
- 4) projektu zmiany ustawy o zaopatrzeniach inwalidzkich,
- 5) projektu ustawy o upamiętnieniu męczeństwa narodu polskiego i innych narodów w Oświęcimiu,
- 6) projektu zmiany dekretu o stosunku państwa do kościoła ewangelicko-augsburskiego.

JEDZIEMY PO RODAKÓW Z BLISKIEGO WSCHODU

Pociąg, którym jedziemy po repatriantów z Bliskiego Wschodu, jest rzeczywiście pociągiem godnym uwagi, a jego pracownicy wari, by o nich rodacy nieco więcej wiedzieli.

Pociąg składa się z 28 wagonów, przystosowanych do długich tras i daje maksymalne wygody repatriantom.

Jest więc wagon - ambulans, składający się z dwóch części: właściwego ambulansu i szpitalika dla cięższych chorych, w którym leżą bieżąco prześwietlani, poduszki i firanki w oknach. Wagon ten jest tak urządzony, żeby chorzy w jak najmniejszym stopniu odczuwali wstrząsy jadącego pociągu.

Również wagony dla zdrowych urządzono są z wielką dbałością o wygodę powracających. Wszędzie podwójny rząd wygodnych i czystych prześcierań, a na podłogach nie noc, tak jak w naszych wagonach sypialnych.

Dzieci mają specjalnie urządzone pomieszczenie z kojecami do zabawy i wiankami do kąpiel.

Są i wagony towarowe dla większych skrętności czy worków repatriantów. Jest kuchnia z wbudowanymi kotłami, spiżarnia, jest i świetlica z zielono pomalowanymi stołami, pięknie ozdobiona reprodukcjami Stryjskiej i lalkami w regolanych stojakach.

W pociągu dyżurną stale dwaj lekarze, którzy mają do pomocy wykwalifikowany personel. Jest też i stały kucharz, gospodyni, tłumaczka i personel techniczny.

Kierowca pociągu jest doskonale obeznany z warunkami przewozu repatriantów, swym taktem i umiarem łagodzi wszystkie, często trudne, sprawy między repatriantami.

Pociąg może pomieścić około 600 osób, a bywały czasy, gdy przewoził i więcej. Jedziemy teraz po repatriantów z Palestyny, Libanu i Egiptu. Po drodze mamy zabierać również Czechów i wysadzić ich w Pradze.

Żuł kilka kilometrów przed Mediolanem, stacją, do której jedziemy, informują nas kolejarze włoscy, że niedawno wieźli Polaków z portu Wenecji do Mediolanu. Wiemy już, co to znaczy — to nasi repatrianci czekają już na nas w Mediolanie — na dworcu. I rzeczywiście, dojeżdżając do stacji, widzimy stojące na bocznym torze wagony. Po chwili już otaczają nas brązowe twarze, jasnoniebieskie i jasnowłose — to nasi rodacy.

Różnie ludzie reagują na wzruszenie — jedni płaczą otwarcie na głos i na głos odczytują polskie napisy na wagonach, inni rzucają się na szyję każdemu z załogi pociągu, jeszcze inni spoglądają na nas, a tacy szczególnie ciekawie na policzki.

I załoga pociągu, chociaż przyzwyczajona do wzruszających scen i powitań, czuje się jakoś odświeżona, zadowolona, że swoją pracę przyczynia się do powrotu rodaków do kraju. Po przywitaniach czujemy się od razu tak, jakbyśmy się wszyscy znali od lat. Wokół warszawiaków największe kolo — to powracający jej mieszkańcy pytają tak, jak my pytaliśmy dwa lata temu. A jak tam na Starym Mieście, Placu Napoleona, Grzybowskiej? Pytają o swoje domy, mieszkania, ulice, o swoich bliskich.

To są tęskniący najbardziej, ale są i tacy, którzy nie mogą przeżyć strachu, tęskniący bardzo, ale tak zatruci plotką emigracyjną, że nawet w obliczu rzeczywistego powrotu — co prawda tymczasem tylko w postaci pociągu, się do powrotu do kraju, nie wierzą w to, że wracają do zwykłego, normalnego życia w Polsce.

Ci pytają strachliwie: „A w tych Dziedziach to jak? Są inne pociągi i zawiozą nas gdzieś daleko?” To pokutuje w ich n

mysłach słynna bajka o Syberii, gdzie rzekomo wywozi się wszystkich repatriantów.

Inni znów pytają: „A jak tam w Polsce? Trzeba się meldować, co?” A na nasze zdziwione miny, mrużą tylko jedno oko, że my i tak wiemy, że nie możecie mówić, bo enkawde za wami krok w krok śledzi, ale trudno, z tęsknoty za Ojczyzną jedziemy, żeby choć spojrzeć, a potem niech się dzieje wola nieba.

Tacy pasażerowie są zupełnie zdezorientowani w Dziedziach, gdy widzą, że nikt się nimi specjalnie nie interesuje.

Ala teraz jesteśmy jeszcze w Mediolanie. Rozpoczyna się ładowanie. Zjawiają się przedstawiciele konsulatu i panowie z UNRRA, wręczają listy jadących, dokumenty i papiery. Przy każdym wagonie stoi ktoś z załogi, odpowiedzialny za swój wagon. Matki z małymi dziećmi transportowane są do jednego z najwygodniejszych wagonów, a chorzy leżący, bo i takich jest kilku, do szpitalnego wagonu.

Repatrianci wiozą ze sobą taką ilość bagażu każdy, że ktoś z załogi pociągu odzywa się: „O rety, toż oni chyba wszystko z całej Palestyny wywieźli, same drzewa zostawili”. Ładowanie odbywa się sprawnie, szybko, miejsca jest dosyć.

Nie wszyscy jednak są zadowoleni. Bo oto do kierownika pociągu podchodzi kilku repatriantów, skarżą się, że ich rozdzielono, a chcieli być razem w wagonie. Po kilku minutach sprawa jest załatwiona. Włoscy carabinieri są zawiedzeni, szykowali się do likwidowania załóg, bójek, sporów — a tu wszystko odbyło się sprawnie, szybko.

Repatrianci, już załadowani, roją się jak kto chce i potrafi. Matki idą do kuchni z naczyńkami po mleko dla dzieci. W międzyczasie wyznaczeni spośród repatriantów komendanci wagonów, odebrali paczki unrowskie i rozdają je wśród swoich podopiecznych.

Załoga pociągu informuje skwapliwie, że oprócz paczek UNRRY będzie się dostawać

jeszcze obiad, a na śniadanie i kolację białą, słodką kawę.

Wieczorem ruszamy. Przesuwa się przed nami Mediolan, cały pięknie oświetlony, błyszczący czerwonymi i niebieskimi neonami. Włosi powiewają chustkami, a my żegnamy ich równie serdecznie.

A teraz zaczyna się wytężona praca.

A więc przede wszystkim przegląd lekarzy. Obaj lekarze, w asyście siostry, obchodzą po kolei wszystkie wagony, spisują chorych, oglądają okaleczenia.

Roboty jest sporo. Repatrianci są już bowiem w drodze dwa miesiące, wielu z nich wiezie do kraju choroby tropikalne, przeróżne zapalenia, dzieci często z gorączką. Wygodne łóżko, opieka lekarska, dobre jedzenie, sprawiają często polepszenie stanu chorego, a w cięższych wypadkach nawet zupełne wyleczenie.

W transporcie naszym jest różny element. Są ludzie, którzy od siedmiu już lat nie widzieli ojczyzny, są tacy, którzy wyemigrowali z niej w 42, czy 43 roku, a są i tacy, których dopiero po powstaniu wypędzono z Warszawy.

Są też i cudzoziemcy, Węgierka i Austriak, których kazano nam wysadzić w Innsbrucku. Reprezentowane są różne zawody: jest i oficer zawodowy z rodziną, kilku nauczycieli, wielu rzemieślników, przedstawiciele wolnych zawodów, lekarzy, artystów itd.

Nazajutrz w czasie obiadu ogólne rozczulenie. I to z tak prozaicznego powodu, jak: zupa, krupnik z mięsem i kartoflami.

Po raz pierwszy od siedmiu lat jemy taką dobrą zupę — słyszymy. — A matka głupia mała, może trzydzieltą dziewczynkę, modzoną na obczyźnie! — Widzisz, Maryś, takie zupy będziesz jadła u nas w domu. — Mała, nie orientując się pyta: — Na Libanie tak? — Śmieją się wszyscy.

Oto już granica austriacka. Spotykamy pociąg z repatriantami ze strefy francuskiej, udekorowany czerwono-białymi chorągiewkami i umajony zielenią. Rozbrzmie-

wają powitalne okrzyki, wielu z nich adaje się do naszego pociągu po poradę lekarską. W międzyczasie Amerykanie załatwiają formalności graniczne.

Dalsza droga odbywa się w spokoju. Tylko przed Zebrzydowicami rzędną miny naszym repatriantom. To bajki i kłamstwa londyńczyków, jeszcze mają władzę nad powracającymi.

Podchodzi do nas jeden z powracających, dziennikarz z zawodu z prośbą. Oto przekazuje nam trzy kupony materiału angielskiego z prośbą o podzielenie między załogę pociągu. „Bo — mówi, w Dziedziach przebił nas w cąjgowe ubrania, a angielskie zabiorą. Panowie jeżdżą, więc przydadzą się dla reprezentacji.”

Zdębieliśmy na takie diletantstwo, ale ponieważ było już tylko pół godziny do Zebrzydowic, więc zaproponowaliśmy naszemu dziennikarzowi, by zaczekał, a kupony zachował dla siebie.

Do Dziedzi transport dojeżdża w grobowym nastroju. Ale za to w Dziedziach, co za zmiana humorów. Bo oto czekają już rodziny na powracających z tułaczki. I ja — koś wcale nie w najgorszych ubraniach.

Sypią się zapytania ze strony repatriantów i zdziwione odpowiedzi rodzin w kraju. Co chwila słyszymy: „Ależ, oczywiście, możesz wszystko zabrać ze sobą”. „Możesz tymczasem paradować w amerykańskim mundurze.”

Miła niespodzianką dla naszych repatriantów jest urządzenie PUR-u w Dziedziach. W pięknie i czysto urządzonego szpitaliku znajdują pomieszczenie chorzy z transportu. A zdrowi rejestrują się szybko w PUR-ze, dostają karty rejestracyjne, bilety kolejowe i rozjażdżają się w różne strony.

Ala jeszcze przed odjazdem podchodzi do kierownika pociągu. „Dziękujemy, panie kierowniku. Napiszemy wszystkim, by przyjeżdżali, napiszemy, że to wszystko, o czym mówiliście i co piszecie w polskich pismach, jest prawdą” — mówią wzruszeni.

A. L.

Z Belgii do kraju

Na kilka dni przed odjazdem do Polski, pierwszego w bież. roku pociągu repatriacyjnego, w ośrodkach polskich w Belgii zarolło się od samochodów ciężarowych, które Delegatura do spraw repatriacji wysłała w teren w celu przewiezienia bagażu repatriantów do punktów zbiorczych w Brukseli i Liege. W każdej kolumnie kto żył pomagał repatriantom w ładowaniu ich tułaczego nienaj.

W środę 14 maja na dworcu Schaerbeek panował już od wczesnego ranka niebawny ruch. Odjeżdżało z Belgii do kraju 450 Polaków. Przez cały przedpołudnie ciężarówkami zajeżdżały na peron wozy z remigrantów z ich podręcznymi bagażami.

Według z góry wyznaczonego planu lokowano ich w wagonach osobowych. Pracownicy Delegatury urzędowali w dniu tym na dworcu Schaerbeek, uwlaali się na peronie, doglądając porządku, kontrolując i pomagając repatriantom.

Dostrzegamy z daleka nadchodzącego ob. Janikowskiego, urzędnika Delegatury. Zasympniemy go pytaniami, na które ob. Janikowski z uprzejmością odpowiada.

„W ubiegłym roku transporty organizowane były przy pomocy „Commissariat Belge au Repatriement”. W bież. roku rząd polski organizuje powrót Polaków z Belgii do kraju poprzez wykonawczy swój organ w Belgii — Delegaturę do spraw repatriacji.

Rząd Polski pragnie, by powrót ten odbył się w jak najlepszych warunkach. Dowody tego można słyszeć, przeglądając schłodzone wagony pociągu repatriacyjnego, doskonale urządzone wagon kuchenny i starannie zaopatrzony we wszystkie środki lecznicze wagon sanitarny.”

Spacerujemy po peronie. Repatrianci, mały grupkami rozmawiają z żywiliem o projektach urzędzenia się w kraju, planują umawiają się do wspólnej pracy w kraju.

Nie znali się przedtem, ale na dworcu przed odjazdem do Ojczyzny stali się sobie bliscy. Marzą przecież o jednym i tym samym: o Polsce, która wkrótce zobaczą. Sześciu są, że za kilka dni odechną polskim powietrzem, zobaczą znajome twarze, usłyszą polską mowę.

Zbliżamy się do grupy studentów. Pierwszego z brzegu zapytujemy, co go skłoniło do przerwania studiów w Brukseli i powzięcia decyzji powrotu. W odpowiedzi recytuje nam pierwszą zwrotkę wiersza Broniewskiego „Do Domu”

„Na północny jest zwalony dom,
Będzie wolność, prawo i praca,
Czas ująć w dlonie plug, pióro i łom,
Czas budować, czas wracać”

A następnie stwierdza z przekonaniem: „Inteligencja polska powinna z całym narodem współpracować przy odbudowie Ojczyzny. Winna ona oddać swą wiedzę i zdolności na usługi ogółu, dla dobra wszystkich Polaków. Rozumieją to coraz bardziej studenci polscy w Belgii. Np. inż. Połpiech ukończył wyższe studia górnicze w Liege i wraca ze żoną na Śląsk, na posterunek w jednej z kopalń polskich.

Dzisiejszym transportem wraca również rektor Polskiego Ośrodka Uniwersyteckiego w Belgii, prof. Drewnowski, za przykładem którego pójdzie na pewno reszta zdrowo myślących studentów polskich w Liege, Brukseli i Louvain.”

A oto grupa górników polskich „Na Śląsk jedziemy — powiadają — do Polski, do polskich kopalń. Praca swa zbudujemy tak potrzebny nasz Ojczyźnie, że nie pokuszą się o nią żadne wsteczne siły”.

„Nie obawiamy się trudnych warunków, stniejących w kraju zniszczonym wojną i okupacją — wraca Fr. Brzeziński z Haurage. Polska czeka na nasz wysiłek i nie zawiedziemy jej nadziei”.

Wszczynamy rozmowę z grupą b. wysiedleńców. Młodzi to chłopcy, 20 — 24 lat liczący. Niemiec zmusił ich do opuszczenia ojczystego kraju, gdy byli jeszcze dziećmi. Z radością wracają.

Władysław Werner brał udział w powstaniu warszawskim jako 17-letni celowniczy działu artyleryjskiego. Po upadku powstania Niemcy wywieźli go do Westfalii. Nacierpiał się na tułaczce wśród obcych. „Pracować będę w Polsce — powiada — aby stworzyć dla szwabów mur nie do przebycia”.

Na końcu peronu rozprawia grupa żołnierzy z polskiej armii na Zachodzie. Jeden z nich opowiada jak oficerowie sanacyjni szerzyli kłamstwa wśród żołnierzy, jak czytali na głos fałszywe listy o terrorze panującym w kraju i wywoźce na Sybir powracających Polaków.

Nigdy nie wierzyłem w te bzdury — stwierdza jakiś podoficer, ale muszę przyznać się, że uległem częściowo ich wpływowi. Z miesiąca na miesiąc odkładałem datę wyjazdu do Polski. Władomść jednak o ogłoszonej amnestii w Polsce otworzyła mi oczy na fakt, że nie jestem przestępcą i że nie mi nie grozi po powrocie do kraju. Dlatego też postanowiłem wrócić najbliższym transportem.

Zbliża się odjazd. Pociąg rusza z miejsca. Z wagonów wznosi się hymn narodowy. Przedstawiciel Polski w Belgii, inż. E. Bartol, konsul gen. R. P. w Brukseli, Szagowski sekret gen. R. N. P. ob. Janiak, urzędnicy Konsulatu Gen., tłum rodaków żegnają odjeżdżających. Z wielu okien wagonów rozlegają się okrzyki: na cześć Odrodzonej Polski. Z peronu odpowiadają odprawdzającymi.

Tego samego dnia w Liege załadowano drugą partię repatriantów polskich z okręgów Limburgii i Liege.

Dwa lata pracy na Ziemiach Odzyskanych

Ogólny widok Kłodzka

Ziemia Odzyskana w chwili objęcia ich przez Polskę były zniszczone w 80 procentach.

Zniszczony był przemysł, rolnictwo, komunikacja, zniszczone były wsie, miasta i miasteczka.

Najdotkliwsze straty poniósł przemysł i komunikacja. Aparat produkcyjny Ziemi Odzyskanych poniósł straty od 35 — 90 proc. wartości zabudowań fabrycznych i parku maszynowego. Niemal wszystkie fabryki i zakłady przemysłowe były unieruchomione. Jeśli gdzieś pozostały zabudowania, to brak w nich było urządzeń technicznych.

Kopalnie w większości, zalane wodą, huty zdewastowane w 70 proc. Na terenie jedynie Dolnego Śląska zniszczonych, było w toku działań wojennych 404 fabryki.

Na 10.707 km torów kolejowych było zniszczonych 7563 km. Na 60.520 mtr. mostów zniszczonych zostało 50 proc. (33.355 mtr.) Tabor kolejowy w ogóle nie istniał.

W portach pozostały tylko ślady ich istnienia — nadbrzeże wysadzone w powietrze, ani jednego czynnego dźwigu, pozostałe urządzenia i maszyny spalone.

Większość gospodarstw rolnych w tym duża ilość olbrzymich majątków, została po uprzednim zniszczeniu przez Niemców opuszczona. Po inwentarzu żywym śladu nie pozostało. Ziemia nie uprawiona od dłuższego czasu leżała ugięta.

Ludność niemiecka nie pracowała i nie chciała pracować.

PIONIERSKA PRACA

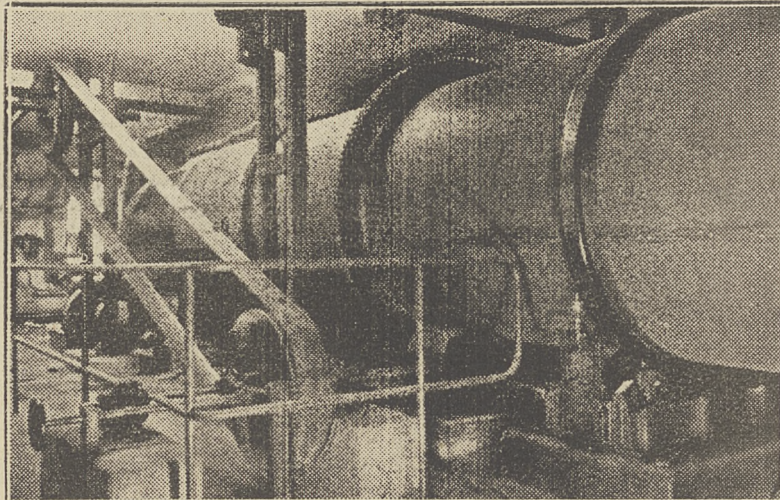
Pierwsze kolumny administracyjne i osadnicze napotykały na opór i dywersję. Nie łatwo było wytrzymać w pierwszych dniach jednemu Polakowi pośród całej wsi niemieckiej. Nie łatwo przyszło założenie jakiegokolwiek administracji. Cóż z tego, że był polski starosta, czy burmistrz z małą grupą, kiedy reszta stanowiła Niemcy.

Dziś, po 2 latach, obraz Ziemi Odzyskanych zmienił się radykalnie. Rzecz najważniejsza — pracuje na nich przeszło 5 milionów Polaków. Niemcy stanowią nikły procent, a z końcem roku nie będzie ich wcale. Na całym terenie Ziemi Odzyskanych funkcjonuje polski aparat administracyjny.

Rolnik polski zasiał i zaorzał przeszło 2 milion hektarów ziemi. Osiągnął to przy znikomej ilości koni. (80 tys. w r. 47 — w 1939 r. — 186 tys. W r. 1945 było załedwie 40 tys.) i krów (238 tys. w r. 47, — w 45 r. — 158 tys. przed wojną ponad milion. Znikły olbrzymie pola uprawne, nie wiele pozostało majątków i gospodarstw opuszczonych. W najbliższym czasie zostaną i one zagospodarowane.

PRZEMYSŁ I KOLEJNICTWO

Odbudowano i przebudowano fabryki. Na samym Dolnym Śląsku uruchomiono 649 fabryk i większych zakładów przemysłowych, w tym 116 fabryk włókienniczych, 36 metalowych, 29 przemysłu hutniczego, 25 zakładów energetycznych, 29 fabryk chemicznych, 6 kopalń węgla

Fragment odbudowanej fabryki zapalek w Bystrzycy

Kolejnictwo zostało całkowicie zorganizowane. Linie kolejowe odbudowano w 50 procentach. Przywrócono niemal wszystkie połączenia. 21.830 mtr. mostów odbudowano prowizorycznie. 2620 mtr. na stałe.

Cały obszar pokryto gęstą siecią komunikacji samochodowej. W większych ośrodkach, jak we Wrocławiu i Szczecinie, wprowadzono komunikację lotniczą. Huty i kopalnie osiągają około 80 proc. produkcji przedwojennej; wydobyte rudy żelaznej — ponad 90 proc.

Produkcja cementu i przemysł drzewny przekroczyły maksimum z 1939 r.

PORTY I TRANSPORT WODNY

Porty zdolnością przeładunkową przerastają w tej chwili istniejące obroty towarowe. Gdynia i Gdańsk osiągnęły 56 proc. przeładunków przedwojennych. W tym roku przekroczą je znacznie. Najbardziej zniszczony port w Szczecinie jest odbudowywany w szybkim tempie. W ubiegłym roku rozpoczął przeładunek węgla i cementu, przyjął pierwsze tranzyty czeskie. W ciągu roku zawinęło doń 400 statków i kilkaset tysięcy pasażerów repatriantów.

Równocześnie z odbudową Szczecina postępuje uruchomienie żegluga na Odrze. Odbudowano porty rzeczne w Kostrzynie i Ślubicach. Od maja 46 r. powstała „Pol-

ska Żegluga na Odrze" utrzymująca komunikację wodną.

Odra jako naturalne połączenie portu szczecińskiego z okręgiem przemysłowym Górnego i Dolnego Śląska ma pierwszorzędne znaczenie dla naszego przemysłu. Prace nad odbudową tej potężnej arterii są w toku przygotowań. Płyną już barki z węglem i cementem, wracają z rudą żelazną.

KULTURA I OŚWIATA

Wielkie sukcesy odniesiono na polu kulturalno-oświatowym. Ziemia Odzyskana są zrepolonizowane całkowicie. Dziś istnieje tu więcej uczelni niż za panowania niemieckiego. Żadna wyższa uczelnia na ziemiach tych nie przekroczyła nigdy tej ilości studentów co obecnie uczelnie Wrocławia, Szczecina czy Gliwic.

Wrocław i Szczecin stały się nie tylko centralnymi ośrodkami polskiego życia przemysłowo-gospodarczego, ale i życia kulturalnego. Wyższe uczelnie Wrocławia, a więc Uniwersytet, Politechnika, Wyższa Szkoła Sztuk Pięknych liczą łącznie ponad 9 tys. słuchaczy i 190 katedr. We Wrocławiu znajdują się bezcenne skarby kultury polskiej — Ossolineum (przeniesione ze Lwowa). W szczecinie powstała

Nie gorzej wygląda sytuacja w szkolnictwie powszechnym i średnim. Pod koniec 1946 r. czynnych było 900 przedszkoli dla 54.000 dzieci (1.411 sił nauczycielskich), 4.005 szkół powszechnych, z których korzystało 420 tysięcy dzieci, (załudnionych było 9.773 nauczycieli), 134 gimnazja, 43 licea, 73 internatów, 108 szkół zawodowych, 13 pedagogów dla wychowawczyń przedszkoli. W kursach dla dorosłych brało udział 18.000 osób, w kursach repolonizacyjnych 28.000 osób.

Wymienić jeszcze trzeba ponad 1.000 teatrów amatorskich i 10 teatrów stałych, 86 kin, 33 muzea, 802 biblioteki, 613 chó-
rów i 65 orkiestr ludowych.

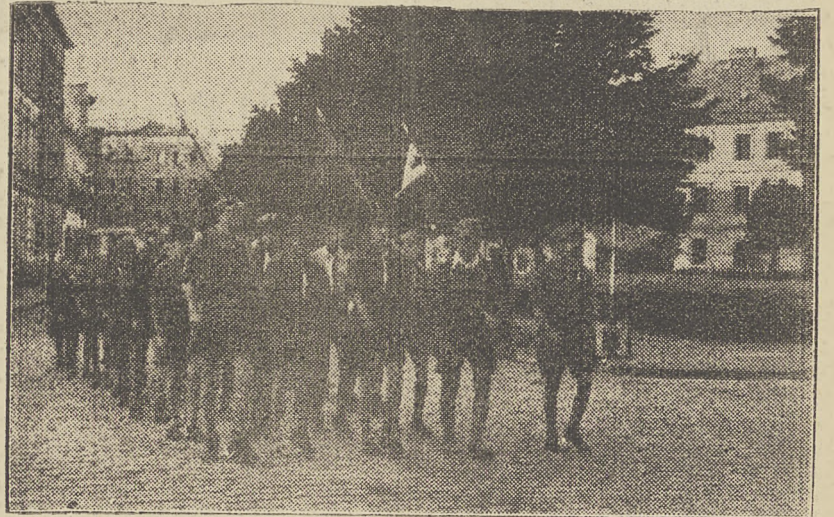
Nakreślony najogólniej obraz dorobku dwuletniej pracy na Ziemiach Odzyskanych wyodrębnił tylko niektóre fragmenty osiągnięć. Osiągnięcia notujemy na każdym odcinku. Problem odbudowy jest równie wielki jak i skomplikowany. Wiele rzeczy robiło się ad hoc, samorzutnie, po prostu jedna potrzeba pociągnęła drugą. Po okresie stabilizacji wiele rzeczy trzeba zreformować, ulepszyć. Narodowy plan gospodarczy reguluje obecnie wszystkie zagadnienia. Odbudowa postępuje już planowo. W chwili obecnej kładzie się główny nacisk na odbudowę osiedli rolniczych i całkowite zagospodarowanie ziemi uprawnej.

PERSPEKTYWY NA PRZYSZŁOŚĆ

Narodowy plan gospodarczy otwiera drogi rozwoju także dla wszelkich gałęzi produkcji przemysłowej. W 1949 r. Ziemia Odzyskana będą partycypować w życiu gospodarczym kraju do 55 proc. I tak: wydobywania węgla wyniesie 34 proc, surowki 25 proc, przemysł metalowy 28 proc, produkcja wagonów wyniesie 85 proc., materiały budowlane 48 proc., tkaniny bawełniane 50 proc., tkaniny lękowe 60 proc., produkcja nawozów 71 proc. w stosunku do ogólnej produkcji krajowej.

Wchodzimy wyraźnie w okres uprzemysłowienia kraju i samowystarczalności, a w związku z tym zmieniamy radykalnie oblicze gospodarcze. Polska staje się krajem rolniczo-przemysłowym. Zmiana ta wpłynąć musi na podniesienie stopy życiowej do poziomu krajów sytych, za-
możnych. Przed wojną stopa życiowa w Polsce była jedną z najniższych w Europie wskutek braku bogactw naturalnych i słabo rozbudowanego przemysłu, który nie był zdolny zaspokoić nawet rynku wewnętrznego.

Ziemia Odzyskana otwierają nowe możliwości rozwojowe dla Polski przez włączenie szeregu wartości gospodarczych, które przyczynia się do wzrostu siły i bogactwa narodowego.

Na Dolnym Śląsku każdego lata harcerze organizują liczne obozy. Na zdjęciu jedna z drużyn w drodze na wycieczkę.

63 maszyny papiernicze już pracują

Przemysł papierniczy na Śląsku Opolskim rozwija się coraz lepiej. W fabryce „Natronag”, znajdującej się w Krapkowicach, zmontowana została ostatnio wielka maszyna papiernicza, a jednocześnie w przygotowaniu znajduje się montaż dwu nowych, potężnych maszyn. Uruchomienie tych maszyn pozwoli na znaczne wzmocnienie produkcji.

Nawruchomiona maszyna w Krapkowicach jest 63 z rzędu maszyn, uruchomiona przez Zjednoczenie Przemysłu Papierniczego.

Spółeczeństwo śląsko-dąbrowskie odbudowuje sanatorium PCK w Rabce

W związku z poważnym odsekiem dzieci robotniczych, zagrożonych gruźlicą — mieszkających w zagęszczonych ośrodkach przemysłowych województwa śląsko-dąbrowskiego, Polski Czerwony Krzyż przystąpił do budowy sanatorium dziecięcego w Rabce, przeznaczonego całkowicie dla dzieci robotniczych tych ośrodków.

Spółeczeństwo śląskie ofiarowało już na ten cel ponad 15 milionów złotych. Okręgowa Komisja Związków Zawodowych w Katowicach wystosowała w związku z tą akcją apel do wszystkich zespołów świetlicowych i zarządów Związków Zawodowych, aby organizowały na swoim terenie imprezy, których dochód przeznaczony będzie na odbudowę sanatorium.

Na apel odpowiedział już szereg zespołów organizując takie imprezy.

Zakupiono statek dla przewozu oleju

Stocznia gdynska Nr 13 przystąpiła przed tygodniem do remontu niedużego statku — tankowca, zakupionego ostatnio w Hawrze. Statek ten „Y. 75” po remoncie, w trakcie którego zainstalowane zostaną urządzenia grzewcze, przewozić będzie między Anglią a Polską ładunki olejów. Eksploatację statku obejmie GAL.

Produkcja mebli giętych

Znana ze swych wyrobów fabryka mebli giętych Thonet Mundus w Radomsku uległa w czasie działań wojennych całkowitemu zniszczeniu, ale dzięki ofiarnej pracy robotników i inżynierów odbudowuje się i znawła wytwarzanie mebli giętych. Wartość produkcji fabryki w pierwszym kwartale br. wynosi 15 milionów złotych.

Szkło za dwa miliardy

38 hut szkła wyprodukowało w 1946 r. blisko 87 tys. ton różnych wyrobów szklanych, wartości 2.046.900.000 zł. 67 proc. produkcji przypadło na szkło tafelowe, 25 proc. na butelki. Wyeksportowano szkła za 25 milionów dolarów.

Uruchomił trzecią hutę szkła

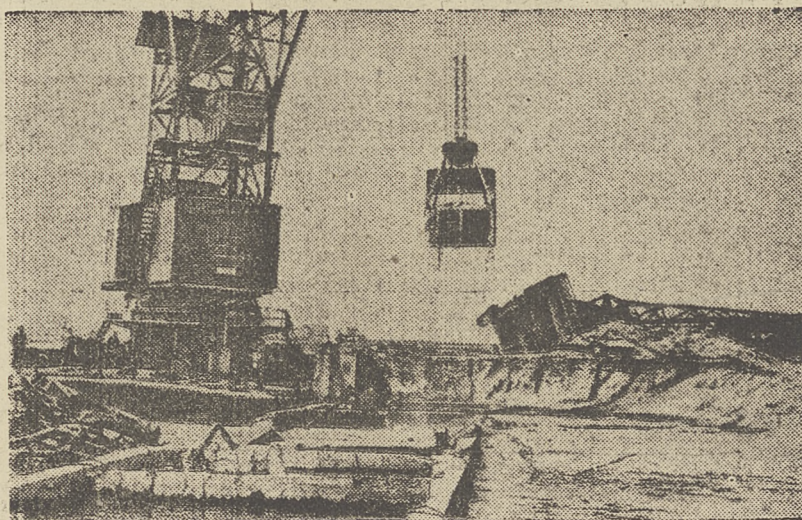
W wielkim ośrodku hut szkła w Pieńsku na Dolnym Śląsku uruchomiono ostatnio trzecią hutę, która zajmie się produkcją butelek i innych wyrobów szklanych. Huty w Pieńsku pokrywają znaczną część zapotrzebowania na wyroby szklane w kraju.

Państwowa Przetwórnia rybno-Owocowa w Brusach

Państwowa Przetwórnia Grzybowa - Owocowa w Brusach w woj. pomorskim należy do największych tego rodzaju zakładów przemysłowych w Europie. Przetwórnica położona w sąsiedztwie Borów Tucholskich, nastawiona jest przede wszystkim na przetwarzanie produktów leśnych jak grzyby i jagody. W ub. roku zakłady w Brusach wyprodukowały ponad 30 ton suchych jagód. Wyprodukowano również większą ilość przetworów grzybowych przeznaczonych na eksport. Większy transport grzy-

bów solonych z bruskiej przetwórnicy otrzymała w r. ub. Szwajcaria. Obecnie przetwarzają się również wszelkiego rodzaju ryby wód słodkich i morskich. Suszenie produktów leśnych odbywa się za pomocą ogrzanego powietrza w wielkich nowoczesnych suszarniach, które są największymi tego rodzaju urządzeniami w Europie. Zakłady są doskonale zmechanizowane i zatrudniają w sezonie przetwórczym do 800 ludzi.

Stolica odbudowuje się

Potężne konstrukcje dawnego Dworca Głównego zostały wysadzone. Teraz dźwigi usuwają tysiące ton gruzu.

Rozwój Przemysłu Kotlarskiego w Polsce

Zjednoczenie Przemysłu Kotlarskiego obejmuje obecnie 17 zakładów przemysłowych i 3 stocznie nad Odrą. Wyznaczony zakres produkcji ma charakter wybitnie inwestycyjny i obejmuje aparaturę chemiczną, budowę gorzelni, rektyfikacji itp. Plan produkcji na 1946 r. Zjednoczenie wykonało w 113 proc. dając ogółem 14.378 ton wyrobów. Prócz tego wykonało roboty montażowe i remontowe w łącz-

nej ilości około 1,2 miliona roboczogodzin.

Pod względem wartości produkcji plan 1946 r. wykonano w 133 proc. Kotłów parowych wykonano w roku ubiegłym 87 sztuk typu „Ty-25” oraz 5 kotłów do parowozów wąskotorowych. Ogólny obrót w 1946 r. wyniósł około 559,5 miliona złotych.

Rozwój Przemysłu Włókien Sztucznych

Przemysł Włókien Sztucznych, który w przyszłości może być oparty o krajowe surowce, odgrywa w trzyletnim planie inwestycyjnym poważną rolę. Przez odpowiednią rozbudowę fabryk włókien sztucznych, przemysł włókienniczy pragnie u niezależnić się od dostaw surowców zagranicznych, stosując włókna sztuczne jako surowce zastępcze. Polski przemysł włókienniczy posłada w chwili obecnej 4 wielkie fabryki włókien sztucznych: W Tomaszowie Maz., Chodakowie, Wrocławiu i Łodzi. Produkcja w 1945 r. wyniosła 515 ton sztucznego jedwabiu wiskozowego i 3.375 ton włókien ciętych. Rok 1946 przyniósł znaczny wzrost produkcji włókien sztucznych. Wynosiła ona: 3.416 ton sztucznego jedwabiu i 5.090 ton włókien ciętych. Plan trzyletni przewiduje dalszy wzrost produkcji włókien sztucznych.

Wytwarzaność fabryk jedwabiu wiskozowego winna wzrosnąć w roku bież. do wysokości 5.280 ton. Produkcja włókna ciętego wyniesie w roku bież. 7.200 ton.

W ciągu najbliższych trzech lat uruchomiona zostanie pąta wielka fabryka włókien sztucznych w Żydowinie k/Szczecina.

Oprócz tego przewiduje się rozpoczęcie na szeroką skalę produkcji lanitalu — sztucznej wełny z kazeiny, wydobywanej z odświeżonego mleka. Produkcja lanitalu wyniesie: w 1948 r. — 2.000 ton. Poza rozwojem produkcji włókien sztucznych, przewiduje się również w Jeleniej Górze rozbudowę produkcji włókien syntetycznych o zdolności wytwórczej 75 kg włókna na dobę. Tak również budowę wielkiej fabryki w Gorzowie.

4.105 ton kabli i przewodów wyprodukowaliśmy w pierwszym kwartale br.

Zjednoczenie Przemysłu Kabli i Przewodów wyprodukowało w ciągu pierwszego kwartału br. 4.105 ton kabli oraz innych przewodów na sumę 492 miliony 752 tys. złotych, wykonując tym samym 116 proc. planu.

W ciągu tego okresu produkcja w każdym miesiącu wzrastała: w styczniu wyprodukowano 1.287 ton kabli wartości 152 miliony złotych, w lutym 1.339 ton na sumę 158 milionów zł, a w marcu 1536 ton wartości 183 miliony złotych.

Białostoczczyzna dostarczy 650 tys. kg. ryb rocznie

Wielkie bogactwa w postaci ryb posiada Białostoczczyzna w swych powiatach połonnych. Stawy koło Białegostoku w Dołżycach mogą dostarczyć 40 ton ryb rocznie.

Przy racjonalnej gospodarce roczny połów ryb w Białostoczczyźnie może dać 650 tys. kg. ryb. Obecnie już osiągnięto 50% tego stanu.

Gabinety dentystyczne i urządzenia chłodnicze przybyły do Gdyni

Przy nabrzeżu polskim w Gdyni — rozładuje się statek „Mormacoon”, na pokładzie którego przywieziono 13 gabinetów dentystycznych, urządzonych w ciężarówkach luksusowo wyposażonych wozach typu „Linn”. Prócz tego „Mormacoon” przywiozł 9 przyrządów chłodniczych do przewożenia ryb w stanie świeżym w głąb kraju, 7.926 ton urządzeń chłodniczych, opony samochodowe, medykamenty, urządzenia szpitalne, traktory, plugi, drobne aprovisionacje oraz 48.861 worków z pożywką i paszatkami.

Domy wypoczynkowe dla matki

Zgodnie z poleceniem Wydziału Kobiecego Komisji Centralnej Związków Zawodowych poszczególne Okręgowe Komisje Związków Zawodowych organizują domy wypoczynkowe dla matek z dziećmi.

Pierwszy tego rodzaju dom zostanie otwarty 1 czerwca br. w Juracie nad morzem. Referat Kobiety gdańskiej O.K.Z.Z. uruchamia go o własnych siłach. Referat Kobiety O.K.Z.Z. w Gdańsku zebrał fundusze na powyższy dom ze zorganizowanego przez siebie płatnego kursu kroju i szycia.

Ponadto Wydział Kobiety K.C.Z.Z. czyni starania o zorganizowanie kolonii letnich dla dzieci w pobliżu domów wypoczynkowych dla dorosłych. W ten sposób matki, spędzając swe urlopy wypoczynkowe, byłyby razem ze swymi dziećmi. Cały ciężar opieki nad dzieckiem spadłby przy tym na wychowawcze siły fachowe w koloniach letnich.

Domy wypoczynkowe dla matki i dziecka mają doniosłe znaczenie, gdyż kobieta, pracująca, której dziecko jest w żłobku lub przedszkolu, nigdy nie jest z nim razem, a urlop spędzony razem ze swoim dzieckiem daje niewątpliwie duże obopólne zadowolenie.

Maszyny zastępują konie

W Liceum Gosp. Wiejskiego w Krzelowie uczniowie poznają praktycznie najnowsze metody orki

Ukończono badania nad garbowaniem skór rybich

Dział Technologii Morskiego Laboratorium Rybackiego w Gdyni, pod kierownictwem dr Ciegiewicza, prowadzi — między innymi — badania nad użytkowaniem odpadków rybnych. Jednym z ważniejszych problemów do rozwiązania w tej dziedzinie było zgłębienie procesu garbowania skór dorszy i płastug, znanego już od kilku lat w krajach skandynawskich i w Niemczech. Podjęte badania w tym kierunku w r. 1946 przez dr. chemii Trzesińskiego, w okresie tegorocznej, surówkiej zimy — z powodu braku materiału badawczego — zostały przerwane i dopiero wiosną, z chwilą rozpoczęcia połowów, podjęte na nowo. W badaniach tych napotymano na trudności związane z brakiem odpowiednich chemikali. Mimo tych poważnych przeszkód, dzięki wytrwałej pracy, tajemnica garbowania skór rybich została wyjaśniona.

Wyprawiona skóra dorsza jest miękka, dość mocna, o miłym wyglądzie naturalnym

Odbudowa mostów na Sanie

Zakończono odbudowę zniszczonego częściowo w marcu mostu kolejowego na Sanie. Przemysłem i oddano go do użytku dla ruchu kolejowego. Również uruchomiono most na Sanie pod Suchorowem.

Nowe typy maszyn polskich dla przem. włókienniczego

Wielkie potrzeby naszego przemysłu włókienniczego w zakresie uzupełnienia i uaktualnienia urządzeń i maszyn włókienniczych nasuwały przemysłowi budowy maszyn ogromne zadania.

Przed wojną maszyn włókienniczych w Polsce nie produkowano.

Obecnie Centralne Biuro Techniczne przy Zjednoczeniu Budowy Maszyn włókienniczych zatrudnia wysoko wykwalifikowanych inżynierów, konstruktorów i techników, którzy skonstruowali już pięć prototypów maszyn a mianowicie: przewijarek, przeciągarek steelonu, nawijarek, krosien automatycznych oraz płuczek do prania węgla.

Przystąpiono do produkcji tych maszyn. Biuro opracowało ponadto projekty siedmiu dalszych prototypów maszyn, również dotychczas w Polsce nie produkowanych.

— szaro - zielona, zarysowana w ciemny deseń łuski. Sora piastugi (skarp albo turbot), jest ciemno - szara, zielono nakrapiana. Materiał ten znajduje na pewno szerokie zastosowanie w przemyśle galanterijnym i zdobniczym.

Produkcja huty „Mała Panew” pod Opolem

Ważne znaczenie dla przemysłu polskiego — względu na produkcję stali szlachetnej i odlewów posiada huta „Mała Panew” w Ozimku koło Opola. Pracuje tu obecnie 5 pieców elektrycznych, zaś piec martenowski zostanie uruchomiony w dniu 1 sierpnia br. Główne produkty huty stanowią odlewy surowe i obrabiane oraz uzyskiwany dodatkowo ten techniczny. Zakład wykonuje również maszynowe formowanie odlewów. Skończono w produkcji huty staliwa, które do obrabiania służyły jako szkielety, leżące do przegrzewania i odlewów kwasu, odporne

Produkcja octu w Białymstoku zwiększy się o 120 proc.

W dniu 16 bm. w Fabryce Octu w Białymstoku zostały zmontowane nowe aparaty fermentacyjne o pojemności 1,728 litrów.

W końcu bieżącego miesiąca produkcja octu zwiększy się o 120%.

Nowa morska jednostka szkolna

W trosce o należyte wyposażenie Państwowego Centrum Wychowania Morskiego Szkoły Rybaków Dalekomorskich — Ministerstwo Żeglugi przeznaczyło do użytku PCWM dwa spośród kilkunastu trawlerów rybackich, zakupionych ub. roku w Anglii. Obydwie jednostki zostały w ciągu zimy przystosowane na stoczniach brytyjskich do celów szkoleniowych. W początkach maja br. zawinął do Gdyni pierwszy z trawlerów szkolnych PCWM „Neptun”. Jest to nowoczesny statek motorowy. Silnik 5-cio cylindrowy o mocy 500 KM pozwala na rozwijanie szybkości 11 węzłów. Statek jest

zaopatrzony w urządzenia chłodnicze, radiostację i nowoczesne przyrządy nawigacyjne, ogrzewanie elektryczne i t.d.

„Neptun” prócz załogi stalej będzie zabierał w każdy rejs kilkunastu uczniów Szkoły Rybaków Dalekomorskich. Pierwsza grupa (14 chłopców) została już zaokrętowana i w dniu 23 maja wyruszyła na swój pierwszy, kilkudniowy bałtycki polów.

Drugi z trawlerów szkolnych PCWM — „Neptunia”, taki sam jak poprzedni, przybył również do Gdyni i udeł się na stocznię, celem przeprowadzenia krótkiego remontu kadłuba.

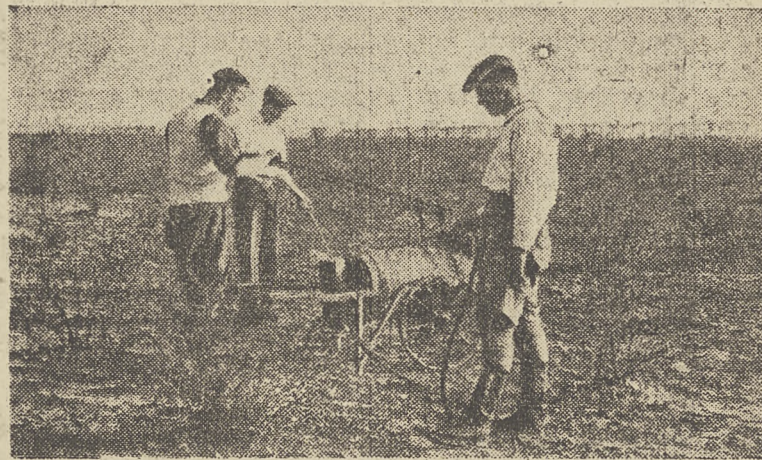
Uruchomienie żeglugi na jeziorach mazurskich

Przedsiębiorstwo Żeglugi Państwowej uruchomiło pasażerskie i turystyczne linie żegluzowe na jeziorach mazurskich na trasie Giżycko — Węgorzewo i Giżycko — Mikołajki. Do Węgorzewa przychodzi luksusowo urządzone statek „Świeżanka”, zabierający na pokład 200 osób. Trasę Giżycko — Mikołajki obsługuje statek „Mazur” na 100 osób. Trasę tę, długości 40 km przebywa się w 3 godziny. Niebawem nastąpi uruchomienie trzeciej linii pasażerskiej na odcinku Giżycko — Pisz. Na trasie ten kursować będzie parostatek „Radomianka” na 250 osób.

Hodowla jedwabników

Staraniem Inspektoratu Jedwabnictwa przy Wojewódzkim Związku Samopomocy Chłopskiej odbył się w Rzeszowie zjazd hodowców jedwabników. Jak wykazał Zjazd, na terenie woj. rzeszowskiego jest 200 hodowców jedwabników, a w okresie sprawozdawczym woj. rzeszowskie dostarczyło 4 tys. garncy oprędu Państwowemu Instytutowi Jedwabnictwa w Milanówku. Była to największa ilość w stosunku do innych województw. Na zjeździe rozdzielono 1200 jajeczek jedwabnika oraz 15 kg nasion morwy białej do założenia kultur drzew morwowych.

Walka ze szkodnikami

W szkole ogrodniczej w Ursynowie przyszli ogrodnicy poznają różne rodzaje walki ze szkodnikami sadów i ogrodów. Na zdjęciu kropienie krzewów porzeczkowych w pierwszych dniach wiosny. Dziś krzewy te pokryła bujna zielen

Oto wycinek z naszej pracy — kilka z setek innych osiągnąć kraju w ostatnim czasie.

Kiedy Ty — Rodaku na przymusowej emigracji — staniesz do dzieła wspólnej odbudowy?

Kraci Cię wzywa!

WIECH

Katastrofa lotnicza

Każde jedno momentalne zdjęcie tylko 100 złotych, bez różnicy, osobieście, czy z rodziną.

Na dekoracji mieści się swobodnie 12 osób i czworo dzieci.

Fotografia to jest pamiątka, co zostaje na wieczne czasy. Pana szanownego cholera weźmie, małżonkę także samo grabarz na Bródnie przyklepie łopatą, a widoczek dla sierot zostanie.

Stowa nie majątek, a lanszafcik taki rzecz przyjemna i pozagrobowa.

Tymi mniej więcej słowy zachęcał klientów momentalny fotograf, pan Hipolit Nóżka, prowadzący swe przedsiębiorstwo na świeżym powietrzu w Grochowie.

Wspaniałe dekoracje, zachwycające bogactwem barw i śmiałością rysunku, pomysłowe przystawki w postaci samolotów myśliwskich i bombowców, auta, motocykla, czółgu, a nawet łodzi podwodnej sprawiają, że zakład pana Nóżki cieszy się w szerokich kołach towarzyskich Grochowa i Kamionka ustaloną renomą i rekordowym powodzeniem.

Nic zatem dziwnego, że pan Zenobiusz Rosółkiewicz, obywatel tamtejszy, ożeniwszy się, wprost od ołtarza pośpieszył ze swą ulubienicą do atelier cenionego fotografa.

— Panie szefie, w jakim fasonie widoczek pan nam radzisz? — zapytał, ułożysz z mistrzem warunki materialne.

— Słubna fotografia w bombowcu. Staną sobie państwo młode na ławeczce za dekoracją i tylko główki przez dziury w płótnie pokażą.

Taki widoczek posłać do znajomego, to faktycznie zaszczyt duży, Nikt nie pozna, że to lipa, tylko krew będzie go zalewała z zazdrości, że państwo na powietrzną komunikację w podróż poślubną do miasta Łodzi zapychają, kiedy oni piechotą musieli z kościoła do domu smarować.

Na dekoracji jak widać w naturalnym kolorze jest odrobiona, oprócz auroplanu, na którym państwo będą figurować, rzeka Wisła, Poniatoszczyk, pontoniak i kolejowicy, a nawet w sieni doli budynek

monopolu spirytusowego na ulicy Żąbkowskiej.

Państwo młodzi, wysłuchawszy przemówienia, uśmiechnęli się do siebie i za chwilę stali już na ławeczce za dekoracją, włożywszy głowy w otwory.

Pan Nóżka szykował aparat, a oblubieniec tymczasem rozglądał się po okolicy widocznej z kabiny samolotu.

Nagle zbladł, kurczowo chwycił się blejtramu i coraz wyraźniej poczuł ulegać chorobie powietrznej. Ujrawszy co się dzieje, fotograf odskoczył, krzycząc:

— Wylaż pan żywo z okienka.

Ale było już za późno, przypadek lotniczy z niesłychaną siłą owładnął panem Rosółkiewiczem. Miotany gwałtownymi wstrząsami, ani rusz nie mógł wydobyć głowy z okienka i cierpiał straszliwie na cały prawy brzeg Wisły od Saskiej Kępy do Targówka.

Wreszcie szarpnął się gwałtownie i runął wraz z dekoracją i młodą małżonką, grzebiąc pod gruzami samolotu precyzyjny aparat, fotografa i około 30 ciekawych.

Nieprzyjemne to zajście odbiło się głośnym echem w sądzie, przed którym p. Nóżka pociągnął p. Rosółkiewicza o zwrot strat w sumie 2000 złotych.

Pan młody tłumaczył się, że organizm jego nie znosi podróży powietrznych, ale fotograf udowodnił, że zawiniła tu raczej ostatnia kawalerska wódka p. Zenobiusza i uzyskał wyrok na całą sumę.

WIECH

17 tysięcy Polaków z Tanganik, Kenii i Ugandy pragnie powrócić do kraju

Do Warszawy przybyła samolotem trzyosobowa delegacja Polaków z Afryki Wschodniej, której towarzyszył dyrektor Działu Repatriacyjnego UNRRA na Afrykę Południowo-Wschodnią mr. Curtis.

Zadaniem delegacji, którą stanowią: ks. dziekan Słaba, ks. Szmaja i inspektor szkolny J. Inglot jest zapoznanie się z warunkami życia w kraju i omówienie spraw, związanych z repatriacją 17.000 Polaków, których losy wojny rzuciły na terytorium Kenii, Ugandy, Tanganiki i Rodezji. Przeważają między nimi kobiety i dzieci oraz młodzież. Spośród mężczyzn, którzy stanowią zaledwie 20 proc., większość stanowią urzędnicy i rzemieślnicy; sporo też jest nauczycieli i wojskowych. W Unii Południowo-Afrykańskiej znajduje się jeszcze poza tym 400 sierot polskich, oczekujących na repatriację do kraju.

Delegaci, po zwiedzeniu stolicy, obejrzeniu wystawy Ziemi Odzyskanych i przeprowadzeniu licznych rozmów z ludnością Warszawy zostali w dniu 27 maja przyjęci przez Generalnego Pełnomocnika do Spraw Repatriacji, wiceministra Władysława Wołoskiego. Godzina konferencji pozwoliła delegatom na uzyskanie miarodajnych wyjaśnień odnośnie możliwości powrotu do kraju.

Z Warszawy delegaci udali się na kilkunastodniowy objazd kraju — przede wszystkim Ziemi Odzyskanych.

Min. Bevin o Polakach w Anglii

Na Kongresie Partii Pracy w Margate minister Bevin wygłosił dłuższe przemówienie, poświęcone polityce zagranicznej Wielkiej Brytanii.

Mówiąc o sprawach polskich min. Bevin powiedział:

Obecnie przebywa w Wielkiej Brytanii 114.000 żołnierzy polskich, z których 15 tysięcy zgłosiło się już na powrót do kraju i czeka na repatriację. Ponadto na wyspach brytyjskich przebywa 35 tysięcy zdemobilizowanych. Pracują oni w przemyśle brytyjskim.

W przeciągu ostatniego roku powróciło do Polski z Wielkiej Brytanii ponad 70 tysięcy Polaków.

Następnie minister Bevin podkreślił, że wśród Polaków wzrasta się coraz bardziej pragnienie powrotu do kraju i dodał, że ze swej strony zachęca ich gorąco do powrotu do ojczyzny.

Odblokowanie aktywów polskich w Ameryce

Narodowy Bank Polski podaje do wiadomości, że na podstawie umowy między Rządem Polskim a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Polska została zaliczona do krajów objętych amerykańskim zezwoleniem generalnym.

W myśl tego zezwolenia zablokowane uprzednio pozostałości na rachunkach obywateli i firm polskich w bankach amerykańskich, mogą być zwolnione, o ile Nar. Bank Polski, upoważniony do tej czynności przez Ministerstwo Skarbu, w każdym poszczególnym wypadku skonstatuje i potwierdzi, że dany obywatel (dawniej nieprzyjacielski) nie był i nie jest zainteresowany w danej sumie majątkowej.

Analogiczne przepisy odnoszą się do papierów wartościowych, zdeponowanych w bankach amerykańskich na imię obywateli polskich, jak również do wszelkiego majątku innego rodzaju, stanowiącego własność obywateli i firm polskich, znajdujących się na terytorium Stanów Zjednoczonych A.P. i zablokowanego na podstawie odnośnych zarządzeń Rządu Stanów Zjednoczonych.

Polskie osoby fizyczne i prawne, pragnące, w myśl powyższego postanowienia poczynić starania o odblokowanie swych aktywów w Stanach Zjednoczonych, winny do dnia 31 grudnia 1947 r. skierować do Wydziału Zagranicznego Narodowego Banku Polskiego (Warszawa, ul. Fredry 6) pisemne wnioski, w których należy:

1) podać nazwę banku amerykańskiego lub banków amerykańskich, w których dany r-k lub depozyt się znajduje,

2) wymienić kwotę salda na r-ku lub sumę i rodzaj papierów, złożonych do depozytu w tych bankach,

3) oświadczyć, czy i od jakiego czasu wnioskodawca jest wyłącznym właścicielem danego r-ku lub depozytu lub wymienić osoby zainteresowane w danej pretensji.

Dzień 31 grudnia jest terminem ostatecznym dla składania wniosków w sprawie zwalniania kapitałów.

W interesie posiadaczy leży jak najszybsze składanie tych wniosków

Skrzynka pytań i odpowiedzi

Kostrzewski Antoni. Wikilecken. Jeżeli Panu zależy bardzo na posiadaniu najświeższych wiadomości, radzimy słuchać radia. Warszawa I i Warszawa III od godziny 24 do godz. 3 nad ranem podaje dyktando wiadomości prasowych P.A.P. Poza tym Warszawa II na fal 230.2m nadaje codziennie specjalną kronikę Warszawy.

Lechman Anieśa. Kołobrzeg. Jeżeli mąż Pani służył w Wojsku Polskim pod dowództwem angielskim, to nie otrzyma Pani od rządu angielskiego żadnej zapomogi, ani odszkodowania. Jeżeli natomiast mąż Pani był w wojsku angielskim może się Pani ubiegać o odszkodowanie w Ambasadzie Angielskiej, Warszawa, Al. Róż Nr 1. Podania w tej sprawie należy pisać w języku polskim.

Albański Witold. Holomów. Redakcja nasza nie posiada funduszy na udzielenie zapomóg zarówno w postaci pożyczki pieniężnej, jak również ubraniowej, czy żywnościowej. Pośredniczyć w Pana sprawie do Ameryki też nie możemy. Radzimy Panu przedłożyć swoją sprawę jakiejś instytucji charytatywnej na terenie Ameryki. Poniżej podajemy kilka adresów takich instytucji:

1) Rada Polonii Amerykańskiej, Polish American Council of the U. S. A. American Relief for Poland 1200 N. Ashland Avenue Chicago 22 Illinois.

2) Liga Katolicka. Catholic League 1200 N. Ashland Avenue Chicago 22. Illinois.

3) Zjednoczony Polski Fundusz Ratunkowy (U. P. R. T.) w Toronto, Canada.

Nadoński Witold. Schleswig Holstein. Już nie raz pisaliśmy o tym, że w dzisiejszej Polsce pracy jest bardzo dużo. Jeśli nie zechce Pan pracować na Ziemiach Odzyskanych może znaleźć Pan sobie zatrudnienie na terenie Warszawy. (tylko, że w stolicy spłata się Pan z dużymi trudnościami mieszkaniowymi) lub na terenie powiatu warszawskiego. W tym celu musi Pan po powrocie udać się do Urzędu Zatrudnienia. Podajemy Panu kilka adresów Urzędów Zatrudnienia na terenie pow. warszawskiego: Warszawa, ul. Targowa Nr 15. Cieszanów (budynek Zarządu Miejskiego, Działowo (rynek, Zarząd Miejski), Gostynin, ul. Wolności 1, Grodzisk, ul. Kilińskie 8, Mińsk Mazowiecki, ul. Warszawska 6. Piaseczno (rynek, Zarząd Miejski), Pruszków, ul. Kraszewskiego 5. Sochaczew, ul. Staszica 33.

Radzimy również Panu stale przeglądać „Repatrianta”. W dziale „Poradnik dla Poszukujących Pracy” w każdym numerze podajemy adresy instytucji, które jeszcze potrzebują pracowników.

Konieczkowski Marian. Tanganika. Bardzo często z chwilą otrzymania posady na Ziemiach Odzyskanych przydzielane są również mieszkania służbowe, częstokroć razem z urządzeniem domowym. Za użytkowanie urządzenia domowego nie płaci się żadnych opłat. Z biegiem czasu nabywa mieszkanie rzeczy, z których obecnie korzysta na własność od Państwa. Urzędu Likwidacyjnego. Trudno nam jednakże dać Panu gwarancję, że Pan po powrocie otrzyma takie mieszkanie, gdyż zależy to po prostu od ilości mieszkań wolnych w danej miejscowości.

Amkiewicz Stanisław. Frankfurt. Jako warszawianin pragnie Pan po powrocie do Warszawy pracować przy odbudowie stolicy. Martwi się Pan brakiem kwalifikacji. Ołóż na terenie Warszawy istnieje Dykteta Kursu Szkolenia Zawodowego Kadry dla Odbudowy Warszawy (Chocimska 35), która w tym czasie organizuje kursy 1) betoniarzy, 2) cieśli, 3) dekarzy i blacharzy, 4) murarzy, 5) stolarzy. Warunki przyjęcia: a) skończone 18 lat, b) ukończone 7 kl. szkoły powszechnej, c) zadowalniający stan zdrowia. Podczas nauki słuchacz otrzymuje ryczałt na wyżywienie, zaś na budowie oprócz tego, wynagrodzenie za wykonaną pracę.

LKS ZDOBYŁ MISTRZOSTWO POLSKI W BOKSIE

W drugim spotkaniu finałowym LKS zrewanżował się gdynskiemu bombardierom zwyciężając w stosunku 11:5. Wyniki techniczne: (na pierwszym miejscu bokserzy LKS).

Musza — Stasiak remisuje z Sowińskim, kogucia. — Pawlak wygrywa na punkty z Umińskim, piórkowa — Marcinkowski uległ na punkty Antkiewiczowi, lekka — Bonikowski przegrał na punkty ze Skierką, Półśrednia — Olejnik zwyciężył na punkty Iwańskiego, średnia — Pisarski wygrał na punkty z Szymankiewiczem, Półciężka — Zybski wygrał na punkty z Rączką, Ciężka — Niewadził pokonał na punkty Licka.

Wielką niespodzianką była wygrana Pawlaka z Umińskim. Poza tym Olejnik zrewanżował się Iwańskiemu za porażkę w Gdyni. Walka ta była niezwykle emocjonująca i stała na bardzo wysokim poziomie. Nie gorzej wypadli piórkowcy: Antkiewicz i Marcinkowski. W ogóle zawody odznaczały się doskonałymi walkami z wyjątkiem wagi półciężkiej.

REPREZENTACJE ZWIĄZKÓW ZAWOD. POLSKA — FRANCJA 8:2 (5:1)

Rewanżowe spotkanie wbrew wszelkim przewidywaniom przyniosło wysokie zwycięstwo drużynie polskiej. W roku ubiegłym Polacy zwyciężyli we Francji w stosunku 2:0, lecz w składzie o wiele silniejszym. Niespodzianką więc była pierwszej klasy. Jedenastka polska w składzie: Skromny, Wojciechowski, Siwy, Kopeć, Tarka, Korporowicz, Janik, Aniela, Koczewski, Białas, Ignaczak, odniosła zwycięstwo nie tylko przekonująco, ale i w pięknym stylu.

SPORT

Gracze nasi byli szybsi, lepsi technicznie i co najważniejsze strzelali z każdej pozycji ile się dało. Takich bomb w dodatku cennych nie oglądaliśmy już od dawna.

Serie bramek rozpoczął w 9-ej minucie dalekim pięknym strzałem Korporowicz. Nie mniej efektowna była druga bramka w 20 min. dzieło Ignaczaka. Również daleki ostry strzał odbił się od słupka i wpadł do siatki.

W 21-ej minucie z rzutu karnego uzyskuje goście przez Trzaskę pierwszy punkt, na

który w 37-ej i 38-ej minucie odpowiada Aniela dwoma dalszymi bramkami. W 42-ej min. wpisuje się do rejestru jeszcze raz Ignaczak.

Po przerwie w 6-ej min. Koczewski zdobywa szósta bramkę, w 15-ej jest kolej na Białasę a w 40-ej ładna główka Koczewskiego ustala dorobek nasz na 8 bramek. W ostatniej minucie uzyskuje Francuzi jeszcze jedną bramkę przez Mire.

Z meczu Zw. Zaw. Polska — Francja. Ciekawy moment pod bramką francuską.

VYSOKO — SKOLSKY (BRNO) — KOVIA 99:73

Pierwsze w r. międzynarodowe za lekkoatletyczne zostały rozegrane w Kowie. Przeciwnik Czechowi V. S. B. w pił. z czołowymi zawodnikami Czech wacji z Dawidem na czele.

Z Polaków najwięcej punktów z Gierutem, przy czym w dysku osiągnął dobry wynik 44.20 mtr. Miłą niespodzianką sprawił młody początkujący zawodnik del. który w biegu na 1.500 m. zwyciężył bezapelacyjnie.

VSB — POGON (KATOWICE) 58:

Drugi występ lekkoatletów czeskie Polsce przyniósł im tym razem bardzo ko wywalczone zwycięstwo ze wzmocnioną przez Białas, Wiederskiego, Jarezwę, Dregiewicza i Adamczyka katowicką nia.

Na czoło wyników polskich wysunęły rezultaty Praskiego w kul 14.16 i 42.52. Miłą niespodzianką sprawił W. w biegu na 1.500 m. Wygrał tak przekonująco jak Widel, dzięki dla finiszowi.

KRAKÓW REMISUJE W MORAWIE OSTRAWIE

W rozegranym międzynarodowym turnieju tenisowym Kraków — Morawia uzyskało wysokie remisowe 6:6.

Był to mecz rewanżowy. W ub. roku mistrz Morawskiej Ostrowy wygrał ko w Krakowie.

Punkty dla Krakowa zdobyli: Ks. Tłoczyński, Chytrowski, Koczewski, Chytrowski — Koczewski, para Tłoczyński — Olejnik, która wygrała z Ed. Dvorackiem 6:1, 6:3 i para Tłoczyński — rancówna.

P O S Z U K U J A

Z terenów niemieckich

Arlukiewicz Jarosław Reckenfeld, Kr. Münster Westfalia poszukuje matki Arlukiewicz Karoliny z d. Bohdanowicz, Wacław Arlukiewicz oraz braci i siostr — Antoniego i Zenona, Zofii i Heleny Arlukiewiczów, wszyscy zam. we wsi Gumbiszki, poczta Kolesniki pow. Wilno.

Bisztyga Władysław Waldorf, Hessen Hünfeld U. S. Zone, poszukuje żony Bisztyga Katarzyny z d. Moczarska ur. 1911 r. w Nadwornie zam. przed wojną w Piadykach pow. Kolomyja woj. stanisławowskie, braci Wiktora ur. 1900 r. Stanisława ur. 1913 r. w Piadykach, siostry Heleny Karkowskiej z d. Bisztyga ur. 1902 r. zam. ostatnio Kolomyja, ul. Tarnowska, siostry Wandy Kiśiak z d. Bisztyga, ur. 1907 r. szwagra Wasyła Palija ur. 1901 r. w Piadykach.

Buśluk Jakub Kurhesse Kaserne Blok D. II. Bat. Han. — Münden, poszukuje matki Melanii i braci Aleksandra i Antoniego Buśluk zam. we wsi Niesiołowice, poczta Mściłbów pow. Wolkowsky, Bazylego Szelest zam. we wsi Dudzieze, poczta Świsłecz pow. Wolkowsky oraz Prokopa Tołkaczy ze wsi Saki.

Bągińska Emilia, Ingolstadt Polish Camp U. S. Zone, poszukuje Apolonii Flomczuk, ur. w Lublinie ul. Lubartowska, widzianej ostatnio w Równym.

Bednarz Józef Polish PWX Centre B. A. O. R. Hamburg (Wentorf) (24) IX/III, poszukuje rodziców Jana i Barbary z d. Chłszczyk Bednarzów zam. ostatnio we wsi Brzeżany poczta Rajtarowice pow. Sambor, woj. lwowskie.

Chodyncki Jan (16) Butzbach Schlosskaserne Obre Hessen U. S. Zone, poszukuje rodziców Michała i Michałiny Chodynckich, zam. do 1945 r. we wsi Panowice, pow. Podhajce, woj. Tarnopol.

Chabasińska Czesława, Obóz Polski Salzgitter Nr 12 Obwód Brunzvig, poszukuje rodziców Jana i Stanisława Chabasińskich, którzy do 1945 r. zamieszkiwali we wsi Bielawy poczta Lubraniec pow. Wieleń, woj. warszawskie.

Iwanicki Włodzimierz, Polski Obóz Salzgitter (am Harz) poszukuje żony ur. 1894 roku i dzieci, córki Marii ur. 1924 r. syna Michała ur. 1927 r. i brata Antoniego Iwanickich zam. w Borysławiu pow. Drohobycz.

Kargol Wacław, P. W. N. Schleswig Holstein Red. Centre X. c. Hamburg Wentorf VII — 13 Blok B. A. O. R. poszukuje ojca Kargol Jana zam. ostatnio Kolonia Rokita, pow. gmin. poczta Telatyn, Tomaszów Lubelski.

Koch Waldemar, Nieder-Ramstadt bei Darmstadt Steinbrück U. S. Zone, poszukuje matki Melanii Koch z d. Bieduska, ur. 1887 r. i siostry Aleksandry Kozłowskiej zam. ostatnio w Wilnie, ul. Piłsudskiego 17a m. 3 oraz Heleny Stąpkiewiczówny ur. 1925 r. zam. w Wilnie Zaulek Murarski 14.

Kihn Stefan, Polski Szpital Wojskowy Wentorf (Hamburg) B. A. O. R. poszukuje rodziny: Władysława i Janiny Kihn, Marii, Alcji i Janiny Bandurskich, Janiny i Zdzisława Nowosin, Aleksandra Tomsel, Antoniego Szczepińskiego i Feliksa Osinkowskiego, wszystkich zam. w Warszawie.

Lewanda Ber, Nordheim (Han) Schulwalstr. 13, poszukuje Lewanda Mieczysława komendanta grupy bojowej w ghetcie. Ostatnie waży łączył w maju 1943 roku na odcinku Nowolipie — Nowolipki, następnie dostał się do niewoli i wraz z grupą 31 osób został wywieziony do Majdanek. Bardzo gorąco prosi, tych wszystkich, którzy byli z nim razem, wzglądzie tych, którzy by mogli naprowadzić na jakikolwiek ślad tyżacy się jego osobę o napisanie pod w. podanym adresem. Poszukiwana jest również żona Mieczysława, Lewanda Hanka z domu Miłsztein, oraz szwagier Ignacy Miłsztein, którzy ostatnio przebywali w obozie w Skarżysku — Kamienym.

Mikucki Tadeusz, Polish Study Centre Hamburg — Hamn Grössl 101, poszukuje ojca Franciszka, brata Kaikla i siostry Genowefy Mikuckich zam. ostatnio w Dukaszach woj. wileński, pow. świeciański, córki Teodozy Cieszanowskiej oraz córki jej Zofii, zam. Warszawa, Aleja Ujazdowskie, Stachlewskich Henryka i Halny zam. Warszawa, ul. Ogrodowa 3, Leśniewskiego Andrzeja zam. we wsi Radziejowice woj. warszawskie, poczta Zyrardów, Aldony, Halny i Reginalda Suryn, zam. ostatnio w Głębokim, woj. wileński.

Milek Jakub Waldorf (Hessen) Hünfeld U. S. Zone, poszukuje żony Katarzyny Milek, syna Jana, ur. 23.6. 1925 r., córki Marii Karnasiewicz, ur. 19.5. 1919 r. — wszyscy zam. Białowie pow. Sambor, woj. lwowskie.

Pasik Kazimierz, 1207 Labor Service Co A. P. O. 463-A U. S. Army (Manheim), poszukuje: Szuleżyńskiej Elżbety zam. -po powstaniu w Grodzisku Mazow pod W-wą ul. Aleja 3 Maja 8 m. 6, wysiedloni podczas okupacji z poznańskiego, brata Pasika Antoniego, zam. Warszawa, ul. Koźła 33, Zygmunta Pasika zam. do wojny Warszawa, Brata 49 oraz szwagra Karasak Wacława zam. ostatnio Warszawa, ul. Koźła 33.

Szczepaniak Franciszek, Blerichen Kreis Berghelm — Erfst poszukuje rodziców Franciszka i Franciszki Szczepaniak, zam. ostatnio w Czumale k. Tarnopola.

Sochacki Bronisław, Team Area 1046 Hohenfels — near — Parssberg Camp 128, poszukuje rodziców Szczepana i Marii Sochackich zam. ostatnio w Helenkowie pow. Brzeżany woj. Tarnopol.

Stankiewicz Leonard, Polski Obóz Cywilny „Albany” Peine Kr. Hannover poszukuje rodziców Jana i Stefani Stankiewicz, oraz braci i siostry Czesława, Stanisława i Ireny Stankiewicz, zam. ostatnio w Wilnie, ul. Piłsudskiego 16 — 5.

Szatkowski Józef z żoną i synem, Böblingen Bz. Stuttgart Polish Camp 607 Team 1003 U. S. Zone, poszukują: matki Adeli Smolacz, siostry Genowefy Smolacz, zam. do wojny wieś Konkolniki, pow. Rohatyn, woj. Stanisławów, siostry i szwagra, zam. we wsi Słoboda Konkolnicka, pow. Rohatyn, woj. Stanisławów, szwagra Kamyk Stanisława, zam. przed wojną wieś Laszki Murwane, pow. Stary Sambor.

Stala Wanda, D. P. Camp. Gablingen post. Garstholen 11b. Augsburg U. S. Zone, poszukuje ojca Zmijewskiego Stanisława, ur. 1903 r. zam. do wojny w Stolinie, woj. poleskie a w 1944 r. w Grócie k. Warszawy, pracującego w Towarzystwie Ubezpieczeń Wzajemnych lub w Opiece Społecznej.

Sipowicz Jan, München Milbershofener Platz 4021 — 1894, poszukuje rodziców: ojca Stefana i matki Romualdy z Zapolskich, zamieszkałych do maja 1944 r. w

Toloczka. „Mamo, gdzie jesteś, na miast wróć do Ciebie, gdzie jesteś”.

Tomoszko Henryk, Hannover Bobów Stafford Blok 4/23, poszukuje siostry Pauline i Weronikę Tomoszkówny oraz braci i siostry Czesława, Stanisława i Irzy, pow. Lida, woj. nowogrodzkie.

Wozniakowa Stanisława, Fernbrück Osnabrück i Obóz Polski, ul. Szpitala poszukuje matki: Susarz Kazimierz, zam. ostatnio w Warszawie, Aleja na pie Nr 67 m. 50, przebywający po powstaniu w Warszawie.

Witko Jan, Brunszwig Altemkringst Pol. M. Centre 136 B. A. O. R. poszukuje siostry Moniki Witko ze wsi Rusaki, Głębokie, pow. Dziwna, woj. Wilno, przebywała w Niemczech, w mieście terbach w fabryce, oraz Huzka Czesława, żona Maria i córka Zofia, którzy w lutniu 1946 r. powrócili do kraju.

Wierzbicki Piotr, Polish Camp Lab. A. D. P. Assembly Centre 32/137, poszukuje żony Katarzyny Wierzbickiej z siostry: Katarzyna, Stanisława, Bronisława, Józefa i Zofia Wierzbickimi, wsi zam. do 1944 r. wieś Ciomiszewice, Przemysły, poczta Dunajów, woj. nopol.

Wasyłków Paulina, Aschaffenburg-Bavarn, Deutschland Caritas Dienst. C 258 — Danin, Misin, Hamusin, pod swój adres.

Zylowicz Feliks, Heilbronn Jägerhaus 26 D. P. Hospital U. S. Zone, poszukuje ojca Zylowicza Bolesława, zam. ostatnio wieś Zemojtele, poczta Miedniki pow. nopol.

Z innych krajów

Bobowicz Ludwik, 4 Polish Gen. Hospital Whitechurch Salop England poszukuje syna Bobowicz Teodozy z d. Byrka ur. 1910 r. i córki Krystyny ur. 1937 r. zam. ostatnio do 1940 r. we Lwowie ul. Smigowa 33.

Krzemiński Tadeusz, Riddlesworth Camp 44 n.r. Thetford Norfolk England poszukuje rodziny: Krzemińskiego Feliksa ur. 1899 r., Krzemińskiej Karoliny z d. Sobowska ur. 1904, Krzemińskiego Bolesława ur. 1926 r., Krzemińskiej Jadwigi ur. 1927, Krzemińskiego Stanisława ur. 1930 i Krzemińskiej Wandy ur. 1936 r. wszyscy mieszkali ostatnio w Ostrogu n/H (Wielka).

Sworobowicz Józef, Foxey Camp Nr 2 Hereford England poszukuje: brata Sworobowicz Jana ur. 1912 r. który do 1941 r. zam. stacja kolejowa Bieńkowice, pow. Lida woj. nowogrodzkie oraz córki Kmieciak Marii z Sworobowiczów, lat około 1941 r. w Jaszczach k. Wilna, pow. Wileński — Trocki.

Pstyo Piotr p 27 Ulenwood Camp Cheltenham Glos England poszukuje rodziny: Pstyo Stefani z d. Warnello ur. 1888 r. w Wilnie ostatnio zam. Wilno, Trwała 27 — 4, Pstyo Konstancji z Paszkowskich, ur. 1902 r. w Łańcu, Podpłaski pow. trocki, zam. Wilno, Trwała 24, Wileńskie Rawo z d. Warnello ostatnio w Pinsku oraz Bronisławy Paczkowskiej z d. Radz zam. w Pinsku.

LISTY DO OBOZÓW POLSKICH!

Za pośrednictwem redakcji „Repatrianta” można przesyłać listy do krewnych i znajomych, znajdujących się na terenie Niemiec, Austrii, Włoch, Egiptu, Palestyny i Syrii.

Listy składać należy w Administracji Rakowiecka 4.

W K R A J U

Ogłoszenia zamieszczone kilkakrotnie

Czerwńskiego Bohdana ps. „Maciej Lubicz”, ur. 6.XI.1925 r. wywiezionego po kapitulacji powstania warszawskiego jako jeńca poszukują rodzice i brat zam. poprzednio w Chodakowie obecnie Wrocław, Kowale — Fabryka Sztucznego Jedwabiu.

Kto wie o losie Zygmunta Dzwonkowskiego inż. mechanika zaginionego w czasie powstania warszawskiego proszony jest o powiadomienie Janiny Stankiewicz-Szerzeń zam. Gliwice, Częstochowska 21.

MARCINIAKA STANISŁAWA UR. 1909 R. WE LWOWIE, NAUCZycIELA PRACUJĄCEGO DO 1939 R. W POW. BOBRECKIM K/LWOWA, PRZEBYWAJĄCEGO OD 1940 R. NA TERENIE Z.S.R.R. POSZUKUJĄ RODZICE ZAM. OBECNIE WARTĄ KŁADZKA, RYNEK 8 DOLNY ŚLĄSK, ORAZ BRAT MICHAŁ ZAM. W WARSZAWIE, UL. SMOLNA 10. KTO WIE O JEGO LOSIE, PROSZONY JEST O ŁASKAWĄ UDZIELENIE INFORMACJI NA W W ADRESY.

SYTEL STANISŁAWA, UR. 18.II.1900 R. SYNA KAROLA I FELICJI, ARSZTOWANEGO WE WRZESNIU 1944 R. PRZEBYWAJĄCEGO W OBOZIE KONCENTRACYJNYM W OŚWIECIMIU A NASTĘPNIE W BUCHENWALDZIE, OSTATNIO W LAGENRALE KIGOTY POSZUKUJE I PROSI O WIADOMOŚCI ŁAPIN-SKI EDMUND, ZAM. BIAŁOGARD, UL. WOJSKA POLSKIEGO 73, POMORZE ZACHODNIE.

Przewirskiego Leszka, przeb. prawdopodobnie Rottweil n. Neckarem UNRRA Team 211 prosi o poszukiwanie rodziców o wiadomości oraz o powrót. Otrzymałby tylko swój pierwszy list. Znajomych prosimy o zawiadomienie syna, oraz o wiadomości. Tesknota za Tobą żyć nam nie daje. Przewirscy, Wrocław, ul. Gen. Świerczewskiego (Ogrodowa) 72.

Biuzela Antoniego, ur. 1922 r. w Wilnie poszukują rodzice. Kto by wiedział o jego losach, proszony jest gorąco o podanie wiadomości pod adresem: Dr. Biuzel - Karńca, Toruń, ul. Mickiewicza 61/5. Tosziku, gdzie jesteś!

Buksela Romualda, wywiezionego podczas powstania do Mauthausen, poszukuje i prosi o wiadomość Rogalski Henryk, zam. w Warszawie, Smolna 18 m. 6.

Czosnowskiego Romana, ur. 3.2.1931 r. w Warszawie, wywiezionego z Warszawy 12.8.1944 r. poszukuje matka Czosnowska Zofia, zam. Warszawa Sekocinśka 11a m. 16.

Fularskiego Jana, ur. w 1902 r., aresztowanego 6.4.1944 r. i przebywającego na Pawlaku do dnia 6.5.1944 roku, poszukuje żona Fularska Bronisława, zam. w Warszawie, ul. Cecylii Śniegockiej 2, m. 31.

Goldlusta Jurka Mariana, ur. 25.12.1930 r. w Łodzi, poszukuje i prosi o wiadomość Wanda Walichnowska, zam. Łódź, ul. Sienkiewicza 37 m. 4 u p. Kędrzyni.

Laguny Stanisławy, zaginionej w czasie powstania, poszukuje mąż z dziećmi zam. Warszawa, Górnoślaska 22 m. 7.

Pokrońskiego Tadeusza, ur. 26.9.1929 r. w Warszawie, Grójecka 26, wywiezionego w czasie powstania do Oświęcimia, następnie do Dautmergen koło szwajcarskiej granicy od 7.4.1945 r. poszukują i proszą o wiadomości rodzice Maria i Wacław Pokropiński zam. Warszawa, Krakowskie Przedmieście 16/18.

Pałczewskiego Wiktora, ur. 1913 r. poszukuje Pałczewska Klementyna, zam. Nowa Sól Szkoła Powszechna, woj. Wrocław. Kto by wiedział coś o jego losie, proszony

jest o podanie wiadomości pod w. podanym adresem.

Majewskiego Edwarda ur. 1916 r. wywiezionego w czasie powstania, poszukuje Ostrowska Józefa, zam. w Radomiu, ul. Traugutta Nr 41 m. 4.

Rousseau Andrzej 4019 — Labor Service Co. 1042 Supervision Co 696 A. P. O. U. S. Army. Pozdrowienia przesłane przez Andrzeja otrzymałam. Wracaj do domu natychmiast, pierwszym transportem — Jadwiga Rousseau.

Rode Feliksa, ur. 17.6.1905 r. i syna Zdzisława Rode, poszukuje żona i matka Rode Jadwiga, zam. w Warszawie, ulica Muranowska 2 m. 3.

Szczepańska Jadwiga, z Warszawy, poszukuje męża Stanisława, ur. 8.5.1909, syna Pawła i Annę, wywiezionego z Pawlaka 20 sierpnia 1942 r. do obozu w Oświęcimiu Nr 60009. Szczepańska, Łódź, ul. Poludniowa 9.

Ktokolwiek wiedziałby o losie Szczepanowicza Zenona, ur. 20.12.1920 r. przebywającego w 1940 r. w Krakowie na Montelupich, proszony jest o zawiadomienie matki, zam. Warszawa, Żolibórz ul. Felickiego 28 m. 1.

Wyłężyńskiego Józefa, ur. 193.1906 r. zam. Warszawa, Leszno 99, zaginionego w czasie powstania, poszukuje i prosi o wiadomości żona Maria, zam. Warszawa, Żelazna 103 m. 35.

Zawadzkiego Janusza, ur. 11.8.1926 r. w Poznaniu, który walczył w II Armii Wojska Polskiego nr 83997 i zaginął na terenie Czech, poszukują rodzice Zawadzcy, zam. Międzybóże p-ta Myszków.

Pilcera Zbigniewa Adama, ur. 19.11.1923 r. wywiezionego przez Niemców na roboty, poszukuje matka i prosi o wiadomości i powrót. Helma Grzybowska, Katowice, ul. Kościuszki 42. Wypożyczalnia Książek.

Szylejko Czesław s. Bronisława i Marii z Kozłowskich, ur. 24.4.1926 r. w Wilnie, w 1944 roku został wywieziony do Francji Brest — Paryż. Kto wie o jego losie, proszę zawiadomić: Szylejko Maria Gorzów n/Warta ul. Chrobrego 13 m. 2.

Wiśniewskiej Marii — matki, lat około 66, Osiepek Wandy Michaliny z d. Wiśniewskiej lat około 31, Wiśniewskiej Franciszki Józefy lat około 33, Wiśniewskiego Stanisława ur. 1910 r., żony Wiśniewskiej Ireny z d. Jastrzębskiej lat około 33 i Wiśniewskiego Jana Henryka ur. 17.11.1932 r. — syna — wszystkich zam. do 1939 r. w Zdobunowie, poszukuje inż. Zefiryn Wołytycha Bydgoszcz, ul. Dworcowa 51 m. 14, dla Wiśniewskiego Edwarda.

Adamskiego Kazimierza, ur. 25.9.1921 r. zam. Warszawa, Kacza 22, zaginionego w czasie powstania oraz Adamskiego Stanisława, ur. 3.4.1882 r. wywiezionego w czasie powstania, przebywającego w Buchenwaldzie, poszukuje i prosi o wiadomości żona — matka Stanisława z córką zam. Warszawa, Kacza 21.

Bryg Kazimierza, przebywającego Record Office 2 Witley near Godalming Surrey Anglia, prosi o wiadomości i przesyła pozdrowienia matka Aniela Stano i ciotka Wójcik Maria zam. Warszawa — Wola, ul. Kolejowa 69.

Böhm Jerzego Franciszka, ur. 17.10.1912 roku zam. Warszawa, Krypska 26 m. 3, wywiezionego w czasie powstania ze Starówki, przebywającego w Oświęcimiu, Flossenburchu ostatnio w Leitmeritz dn. 10.11.1945 r. poszukuje i prosi o wiadomości Zdzisław Piotr Böhm, zam. Warszawa, ul. Teresowska 10 — 5.

Buńskiego Kazimierza, ur. 1907 r. zam. Twarda 31, zaginionego w czasie powstania, poszukuje żona Maria i matka, oraz Buńskiego Jerzego, ur. 1913 r. wywiezionego w 1943 r. do Oświęcimia, poszukuje i prosi o wiadomości matka Helena Buńska zam. Warszawa, ul. Twarda 31 m. 6.

Buńko Michała, ur. 1906 r. z Jaszun, który w 1940 r. przebywał we Francji, poszukuje żona Buńko Bronisława, zam. Świebodzin, ul. Kawaleryjska 7, woj. Poznań.

Durys Jana, ur. 15.4.1923 r. zam. wieś Karcz gm. Maloryta, wywiezionego w 1943 roku, przebywającego w Landstuhl i Martheim, poszukuje i prosi o wiadomości żona Durys Helena, zam. pow. Włodawa, p-ta Wola, wieś Macoszyn Mały.

Danieleckiej Marii, przebywającej w Niemczech — Saksonii, pow. Halle, poszukuje brat Danielecki Władysław, zam. wieś Jać, pow. Olawa, woj. Wrocław.

Fromhold - Milewski Teofil i Karolina z Lwowa, Fromhold Milewski Eugeniusz i Adolf zam. w Grochowie, oraz Fromhold-Milewski August zam. w pow. sokalskim — poszukiwani są przez Lichtensteina Ferdynanda, zam. gromada Świętliki, gm. Rakoszyce, p-ta Szoda Śląska, woj. Wrocław.

Gadomskiej Heleny i Emilii zam. Warszawa, ul. Freta 40 ostatnio widzianych w obozie w Pruszkowie, poszukuje i prosi o wiadomości W. Ryczkowska, zam. Ostrów Wielkopolski, Rynek 14.

Janowskiego Bolesława, zamieszkałego w Lidzie, oraz Witolda Żeliga — Janowskiego z Łodzi, którzy 1939 roku służyli w Wojsku Polskim jako oficerowie — poszukuje matka Janowska Magdalena zam. w Krakowie, ul. Lea 20/7 u p. Fr. Hardynowej.

Jusisa Józefa, lat 57 wraz z żoną Anną i córką Heleną zamieszkałego w Wilnie ul. Nowowiecka, poszukuje bratowa Jusis Nadzieja, zam. Nowa Sól n/Odra, ul. Tadeusza Kościuszki 29 11 p.

Jaszczuk Aleksander, Hamburg Hamm Polish Study Centre Griesstr. 101 — 201. Wracaj jak najprędzej, Miki chora — ojciec, Warszawa, ul. Wileńska 8/10 m. 14.

Kurowski Antoni i Kurowska Rozalia, zam. do 1945 r. w Kołomyży, ul. Moniuszki 4, poszukiwani są przez córkę, która powróciła z Niemiec i obecnie zam. Rdutów, p-ta Krośnice, pow. kutnowski.

Kuszel Jana, syna Stanisława i Zofii, ur. 23.12.1918 r., zabranego do Niemiec 11.3.1943 r. przebywającego w obozie Gross-Rosen, Nr więzienny 9648, poszukuje Kuszel Zofia, zam. wieś Majdany, Świerze Górne pow. Koźminie.

Komperta Franciszka, ur. 1873 r. zam. Warszawa, Młynarska 35. Dom Starców Rzemieślników, wywiezionego w czasie powstania do Ożarów—Huta, poszukuje syn Korpert Józef. Wiadomości proszę kierować (za zwrotem kosztów) Warszawa, Targowa 67 „Czytelnik” Józef Kompert.

Mirkowskiego Wiesława, ur. 1.3.1932 r. zam. Warszawa, ul. Kacza 14, wywiezionego w czasie powstania, przebywającego w Stalagu 4 Milberg, poszukują i proszą o wiadomości rodzice, Franciszek Mirkowski zam. Włochy k/Warszawy, ul. Jagiellońska 38.

Wiadomości o losie inż. rolnika Olgierda Tarasiewicza może udzielić Wanda Achremowicz Tuchola — Pomorze, Nowe Koniolice 3.

Pilichowską Janinę, ur. 27.12.1922 r. we Lwowie, c. Józefy Pilichowskiej, w 1944 r. przebywającą w Lublinie następnie w Bydgoszczy, a według pogłosek przebywającą obecnie w Rozwadowie, poszukuje babcia Ewa Pilichowska — repatriantka ze Lwowa — zam. obecnie Wschowa, ul. Kilińskiego 9 woj. Poznań.

Sobole Bronisławe, Frankfurt n/Meinem (Sachsenhausen) Unter d Esche 11 zawiadamia Sokolowski Władysław, że żyje i prosi o szybki powrót do Warszawy, Warszawa, ul. Ziota 62 m. 49.

Sutak Józefa, ur. 17.2.1908 r. z żoną Zofią, zam. w Warszawie, ul. Grzybowska 48, poszukuje matka Sutak Karolina ze Stanisławowa, zam. obecnie w Pyskowicach, pow. Gliwice, ul. Oświęcimska 8, Górny Śląsk.

Sutak Rudolfa, ur. 6.4.1912 r. który przebywał na Węgrzech, poszukuje matka Sutak Karolina ze Stanisławowa, zam. obecnie w Pyskowicach pow. Gliwice, ul. Oświęcimska 8 G. Śląsk.

Jana - Optata Sokolowskiego — Schweiningen a Neckar 14 Bettelenstrasse 25; Wirttembergia poszukuje Rahmowa Zofia zam. Łódź — Sąd Najwyższy, ul. Piotrowska 151.

Weremczuka Józefa, ur. 1908 r. we wsi Radowice, gm. Turzyk, pow. Kowel, który wyjechał 13.5.1936 r. do Paragwaju a ostatnio przebywał w Argentynie, o którym brak zupełnie wiadomości — poszukuje żona z dziećmi Weremczuk Stanisława, zam. Wiktorkówka k/Lobżenicy, pow. Wyrzysk.

Wysocki Stanisław — kolejarz — zam. Drohobycz, ul. Stryjska 3 proszony jest o wiadomość o swoim losie na adres: — Józef W. Bronowicz 2430 Hollywood Ave, Toledo — 6 — Ohio. U. S. A.

Wójcika Antoniego, ur. 17.1.1900 r. zam. Warszawa, ul. Leszno 121, wywiezionego w czasie powstania, poszukuje żona Maria. Kto wiedział by o losie poszukiwanego, proszony jest gorąco o podanie wiadomości na adres. Warszawa, Kolejowa 69, Maria Wójcik.

Zaniewskiego Jana, lat 20, zam. Zambrów, wywiezionego w 1943 r. do Niemiec, przebywającego w 1945 r. Komp. I. O. B. I. W. P. W. X. nr 1010 Rejon Ośrodek Łączności i Dyw. Pancerna Reisdorf, poszukuje i prosi o wiadomości ojciec Franciszek i siostra Leokadia Młodzińska zam. Warszawa — Praga, ul. Mińska 16 m. 16.

Ziaja Reno, Adalbert, ur. 1925 r. w Ossowcu, który 1944 roku został wywieziony z Gredna do Niemiec, poszukiwany jest przez matkę. Wszelkie wiadomości prosimy kierować na adres: Ziejowa Aleksandra Ziejona Góra, ul. Podgórna 21 c.

Ogłoszenia zamieszczone jednorazowo

Kremerowa Katarzyna, lat 60, która do 1944 roku zamieszkiwała w Wadowicach, Gorczak Józef ur. 1906 r. zabrany przez Niemców do obozu w Berlinie, oraz Krzyżanowski Bronisław ur. 18.4.1912 r. w Nowosolce Koropińskiej, zamieszkały w Stanisławowie do 1941 r., a ostatnio w Z. S. R. O. — poszukiwani są przez Gorczeka Stanisława, Gliwice, ul. Jasnogórska Nr 3.

Juian Korzeniowski zam. obecnie z Syrogińskimi w Tożymie (Toruń Lubuski) poczta i stacja kolejowa Tożym, pow. Sulcin woj. poznańskie, poszukuje żony Jadwigi Korzeniowskiej i córki Korzeniowskiej Zofii.

Łoziński Władysław, s. Piotra, pułkownik ur. 1891 r. w Brzeżanach, ostatnio zam. w Warszawie, we wrześniu 1939 r. przesiedłony ze Lwowa do Kijowa. Ostatnia bezpośrednia wiadomość — w czerwcu 1941 r. z Dniepropietrowska. Późniejsza pośrednia wiadomość — w sierpniu 1942 r., że wstąpił do Armii Polskiej i opuścił terytorium Z.S.R.R. Poszukiwany jest przez żonę Halinę z synami Januszem i Leszkiem. Ktokolwiek miałby jakieś wiadomości o poszukiwanym, proszony jest o nadesłanie ich pod adresem: Halina Łozińska, Szczecin, ul. Lindego 1.

Lebiediewa Jana, ur. w r. 1907 w Aleksandrowie Kujawskim wywiezionego po powstaniu do Niemiec, przebywającego do stycznia 1945 r. w Łazarecie Nr 19, poszukuje żona — Stefania Lebiediew zamieszkała: Warszawa, Al. 3 Maja 14 m. 10.

UWAGA POLACY ZA GRANICĄ! PRZESYŁAJCIE LISTY DO RODZIN SWOICH I ZNAJOMYCH W KRAJU. LISTY WRĘCZAJCIE OFICEROM ŁĄCZNIKOWYM POLSKICH MISJI REPATRIACYJNYCH. REDAKCJA „REPATRIANTA” ODBIERA TE LISTY PRZEZ SPECJALNYCH KURIERÓW I WYSYŁA DO WASZYCH RODZIN W KRAJU.

Wydawca: Urząd do spraw Repatriacji Polaków z Zachodu.

Redakcja, Administracja i Dział Ogłoszeń Rakowiecka 4.

Redaguje — Komitet Redakcyjny

Redaktor przyjmuje codziennie od 10 do 12

Druk. Zakł. Graficznych Spółdzielni Wydawniczej „Książka”, Warszawa,

Smolna 12.

B-31291